

Intervenció arqueològica a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 2-16

CODI MUHBA: 086/09

Barcelona, el Barcelonès
Del 6 al 15 d'octubre de 2009

actium

Miquel Gea i Bullich

Mataró, 21 d'octubre de 2009

SUMARI

1. SITUACIÓ.....	3
2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC	3
3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC	4
3.1. Notícies històriques.....	4
3.2. Antecedents arqueològics.....	4
4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS	4
5. FONAMENTS DE DRET	5
6. TREBALLS REALITZATS	5
7. METODOLOGIA	5
8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ	5
9. CONCLUSIONS.....	12
10. BIBLIOGRAFIA	14

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

ANNEX 4. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

ANNEX 5. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

FITXA TÈCNICA

Lloc de la intervenció	Avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Població i comarca	Barcelona, el Barcelonès
Coordenades UTM	X=425698 / Y=4583318 / Z=145,4
Promoció	Fundació Privada Betània-Patmos
Execució intervenció	Actium Patrimoni Cultural, SL
Direcció tècnica	Miquel Gea i Bullich
Equip de treball	Raquel Masó, Llorenç Pujol
Tipus d'intervenció	Preventiva
Activitat autoritzada	Excavació arqueològica preventiva
Dates autoritzades	21 de setembre – 16 octubre de 2009
Dates d'execució	Del 6 al 15 d'octubre de 2009
Codi del MHCB	086/09
Paraules clau	Pedrera sondejos estrat amb material d'època romana mur
Resum	<p>La redacció del "Pla Especial Urbanístic de concreció del tipus d'equipament, titularitat i ordenació volumètrica dels terrenys de l'escola Betània – Patmos, situats a l'avinguda Mare de Déu de Lorda, 2-16 de Barcelona (08034)" preveu la urbanització d'uns terrenys on se situa una antiga pedrera de granit. El fet que part d'aquests terrenys quedin inclosos dins l'entorn de protecció del Monestir de Pedralbes (Acord de 7-11-1995 – DOG 11-12-1995-), sumat a la troballa, molt propera, de vestigis d'època romana durant la construcció de la Ronda de Dalt, ha fet imprescindible un estudi previ del terreny mitjançant sondejos arqueològics. La finalitat d'aquests sondejos era la de detectar i valorar la possible existència de restes arqueològiques al solar de l'antiga pedrera i als terrenys que ocupa actualment l'escola i, en el cas que se'n localitzessin, determinar la seva possible afectació per part del nou projecte urbanístic.</p>

1. SITUACIÓ

La intervenció arqueològica s'ha desenvolupat en dos solars: el primer és el que actualment ocupa l'escola Betània – Patmos, i està situat a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 2-16 de Barcelona. El segon solar, propietat de la mateixa escola, se situa enfront d'aquesta i està delimitat pel carrer de Montevideo, la pròpia avinguda de la Mare de Déu de Lorda i el carrer de Panamá.

2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

L'actual configuració de la comarca del Barcelonès és el resultat d'una voluntat racional per tal de no deixar la ciutat de Barcelona aïllada en el moment de la repartició comarcal del país. Aquest aïllament, de fet, s'havia accentuat després de que s'anessin annexionant, entre 1897 i 1921, tota una sèrie de poblacions que envoltaven la ciutat comtal: Sant Martí de Provençals, Sant Andreu de Palomar, Horta, Gràcia, Sant Gervasi de Cassoles, Sarrià, les Corts de Sarrià i Sants.

Així doncs, la creació de la comarca del Barcelonès va servir per aglutinar, juntament amb la ciutat comtal, una sèrie de pobles que, de fet, atenent exclusivament a la morfologia del territori, seria més lògic que formessin part de les comarques limítrofes. Seria el cas, per posar alguns exemples, d'Esplugues de Llobregat o Sant Just Desvern, integrats dins del Barcelonès però que pertanyen a la comarca geogràfica del Baix Llobregat.¹

El barri de Les Corts s'assenta sobre una plana quaternària, la base de la qual està constituïda per un nivell de graves amb matriu argilosa compacta. Les graves són fragments de llicorelles, quars i altres roques procedents del paleozoic de Collserola. Per sobre d'aquests materials es troba una alternança de capes que es coneix amb el nom de "Tricicle" i que, de més profund a més superficial, està format pels següents dipòsits: el primer, d'argiles vermelles compactes amb graves, fou explotat a les bòbiles que s'establiren per tot el terme; el segon, de llims groguencs d'origen eòlic amb nòduls calcaris, degué formar-se durant períodes freds i secs; i el tercer, format per crostes calcàries d'un gruix de 0,20 a 0,30 m de mitjana i conegut localment com a "turturà", es formà per la forta evaporació de l'aigua com a conseqüència d'un clima càlid i sec. Aquesta triple alternança demostra que es repetí un cicle climàtic que portà d'una situació quasi tropical a una altra semidesèrtica. La vegetació típica d'aquests climes fou lentament substituïda per rouredes, avellaners i pinedes, i posteriorment pels boscos d'alzines. Aquests, típics d'un clima mediterrani de tipus litoral, cobriren les Corts fins que la mà de l'home transformà el bosc en camps de conreu.

¹ AD (1982), pàg. 12.

3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

3.1. Notícies històriques

La zona on s'ha dut a terme la intervenció se situa a pocs metres del Monestir de Pedralbes, fundat l'any 1326 per Elisenda de Montcada i Jaume II. El monestir va allotjar una comunitat de monges clarisses. La comunitat monàstica de Santa Maria de Pedralbes ha tingut sempre continuïtat i encara avui s'hi allotja, en unes dependències annexes al monestir, una petita comunitat de monges d'aquest orde. Elisenda de Montcada també hi va residir des del moment d'enviduar de Jaume II fins a la seva mort, en un palauet annex que va ser enderrocat un cop va morir per voluntat testamental de la reina.

El Monestir de Pedralbes va gaudir al llarg del temps d'un important patrimoni gràcies, entre d'altres aspectes, a provenir gran part de les seves novícies de famílies pertanyents a la noblesa catalana.

3.2. Antecedents arqueològics

Segons la consulta que hem efectuat de la fitxa de l'Inventari de Patrimoni Arqueològic de Catalunya (IPAC) corresponent al monestir de Pedralbes (núm. De fitxa 16153), en el decurs dels últims anys s'han realitzat diverses intervencions arqueològiques en el monestir i els seus voltants. Cal destacar, entre aquestes, la que l'any 1991 va posar al descobert algunes estructures d'època romana, molt possiblement pertanyents a una vila, en el marc dels treballs de construcció de la Ronda de Dalt². A banda d'aquesta intervenció, es varen dur a terme d'altres a l'interior del monestir els anys 1998³ i 2003-2004⁴. L'any 2007 es va dur a terme el control arqueològic de la instal·lació d'una canonada d'aigua que, a banda de les restes d'un mur contemporani, no va proporcionar cap evidència arqueològica⁵.

4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

La redacció del "Pla Especial Urbanístic de concreció del tipus d'equipament, titularitat i ordenació volumètrica dels terrenys de l'escola Betània – Patmos, situats a l'avinguda Mare de Déu de Lorda, 2-16 de Barcelona (08034)" preveu la urbanització d'uns terrenys on se situa una antiga pedrera de granit. El fet que part d'aquests terrenys quedin inclosos dins l'entorn de protecció del Monestir de Pedralbes (Acord de 7-11-1995 – DOG 11-12-1995-), sumat a la troballa, molt propera, de vestigis d'època romana durant la construcció de la Ronda de Dalt, ha fet imprescindible un estudi previ del terreny mitjançant sondejos arqueològics.

² Número de registre de l'Arxiu de l'Àrea de Coneixement i Recerca 1429

³ Número de registre de l'Arxiu de l'Àrea de Coneixement i Recerca 2937

⁴ "Memòria de la intervenció arqueològica al Monestir de Pedralbes. Zona entre l'Abadia i l'Hort de les Monges, 2004" i "Memòria de la intervenció al Monestir de Pedralbes 2003-2004"

⁵ Gea, M. (inèdit)

La finalitat d'aquests sondejos era la de detectar i valorar la possible existència de restes arqueològiques al solar de l'antiga pedrera i als terrenys que ocupa actualment l'escola i, en el cas que se'n localitzessin, delimitar-los espacialment, determinar el seu estat de conservació i la seva possible afectació per part del nou projecte urbanístic.

5. FONAMENTS DE DRET

La intervenció és de caràcter preventiu, atenent la Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993) i el Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

El jaciment també es troba dins l'entorn de protecció del Monestir de Pedralbes (Acord de 7-11-1995 – DOG 11-12-1995-).

6. TREBALLS REALITZATS

Els treballs han consistit en la realització de 32 sondeigs amb mitjans mecànics i manuals.

7. METODOLOGIA

Registre estratigràfic

La metodologia utilitzada per aquesta intervenció es basa en el mètode de registre Harris / Carandini, que consisteix en el registre objectiu i en la documentació exhaustiva de restes i estrats, utilitzant per això un model de fitxes específiques.

Topografia i planimetria

Les restes s'han vinculat geogràficament amb les coordenades UTM, per tal de documentar i facilitar la interpretació de la seqüència estratigràfica. La topografia i la planimetria han estat tractats informàticament amb AutoCAD 2005.

Documentació fotogràfica

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu, utilitzant-se el format digital.

8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

Hem dividit els sondeigs efectuats en dos grups. El primer, amb nomenclatura "RP+núm. Sondeig" correspon als sondeigs efectuats al solar on se situa una antiga pedrera de granit. El segon grup, amb nomenclatura "RE+núm. Sondeig" fa referència als sondeigs efectuats al solar on avui se situa l'escola Betània – Patmos.

Sector Pedrera

Sondeig RP1

Aquest sondeig va permetre constatar la següent seqüència estratigràfica:

En primer lloc, sota un estrat superficial de terra vegetal (**UE 100**) se situava un potent estrat d'aportació recent (**UE 101**) que contenia restes constructives contemporànies i plàstics i que assolía una potència d'uns 1,9 m. Aquest estrat cobria un paquet estratigràfic de textura molt llimosa que no va proporcionar cap material d'origen antròpic (**UE 102**). L'estrat UE 102 cobria (i per tant amortitzava) les restes d'un mur (**UE 103**) que presentava una orientació NO-SE. Aquest mur se situava uns 2,25 m per sota del nivell de circulació que actualment hi ha en aquella part del solar (les cotes superiors de l'estructura se situen entre els 135,81 i els 136,57 m s.n.m. que assolía en el tall NO del sondeig). La seva amplada, tot i que molt irregular, assoleix com a màxim els 82 cm. mentre que la seva potència conservada no anava més enllà dels 40 cm. L'estructura estava construïda mitjançant la tècnica de l'encofrat perdut amb pedres no treballades lligades amb morter de calç. Farcia el retall (**UE 112**) que tallava l'estrat (**UE 104**). Aquest estrat contenia força material constructiu d'època romana, especialment *tegulae*. Per sota l'estrat UE 104, que assolía una potència màxima d'uns 40 cm, vam documentar l'estrat geològic de la zona, format en aquest punt per sauló de gra molt gruixut (**UE 111**). Aquest substrat geològic baixava en un pronunciat pendent descendent en direcció NE a SO. Adossat al costat SO de l'estructura UE 103 vam documentar un estrat molt sorrenc (**UE 105**) que únicament va proporcionar un fragment de ceràmica amb coberta estannífera per les dues cares. La petita mida del fragment fa difícil atribuir-li una cronologia precisa, tot i que per les característiques esmentades pensem que s'ha de situar en una franja cronològica que va dels segles XV al XVII. D'altra banda, en el costat meridional del mur UE 103, sobre l'estrat amb material romà UE 104 se situava un estrat amb força restes de material constructiu que va aportar algun fragment ceràmic que podem situar d'època moderna. Pel costat SE havia estat tallat pel retall (**UE 114**) d'un servei contemporani de formigó (**UE 115**).

Pel que fa a la cronologia del mur UE 103, el fet que per a la seva construcció es retallés un estrat amb material d'època romana, òbviament, el situa d'aquell període o posterior. Les seves característiques constructives no ens fan descartar que sigui d'època romana tot i que pensem aquestes també el podrien situar perfectament de l'època medieval o principis de l'època moderna. No obstant això, una comparació amb les estructures documentades en les intervencions que es varen dur a terme a l'interior i a l'exterior del recinte monàstic de Pedralbes els anys 1973, 1989 i 1991⁶, a uns 50 m de distància de l'indret que ens ocupa, permeten establir paral·lelismes clars amb algunes de les estructures que s'hi van documentar i que es van considerar com a pertanyents a la *pars rustica* d'una vil·la romana. En aquest sentit, és especialment interessant la comparació amb el mur que es va trobar a la cala 2 de la zona A, fora el recinte del monestir, a l'actual carrer de Montevideo. Aquest mur, identificat amb la UE 25⁷, presenta característiques similars al que hem descrit nosaltres i, el que és més significatiu, unes cotes que se situen al voltant dels 135 m s.n.m. i una orientació idèntica a la de l'estructura identificada per nosaltres.

⁶ Granados, O., Puig F., Beltran, J. (Inèdit)

⁷ Granados, O., Puig F., Beltran, J. (Inèdit), pàg. 260

Sondeig RP2

Situat a uns 15 m al SO del sondeig RP1 i com aquell paral·lel al carrer de Montevideo. Amb unes mides d'uns 3 x 0,9 m va assolir una profunditat màxima d'uns 3,7 m per sota del nivell de circulació del solar en aquell punt, cosa que equival a uns 134,20 m s.n.m. La pràctica totalitat del sondeig estava ocupat per l'estrat superficial UE 100 i, especialment, per l'estrat de rebliment contemporani UE 101. Únicament cal destacar un possible canvi estratigràfic a la cota màxima assolida, on començava a aparèixer un estrat de sauló molt "net" que no proporcionà material antròpic (**UE 113**).

Sondeig RP3

Efectuat en línia amb RP1 i RP2 i a uns 7 m de distància d'aquest últim. Amb unes mides aproximades d'uns 3,2 x 0,9 m va assolir una profunditat màxima de 3,7 m (133,72 m s.n.m.) per sota el nivell actual de circulació (137,42 m s.n.m.). L'estratigrafia documentada en aquest sondeig estava formada per l'estrat superficial UE 100, sota el que se situava l'estrat d'aportació recent UE 101 i, per sota d'aquest, a uns 2,5 m de profunditat (134,92 m s.n.m.), l'estrat UE 113 fins a la cota màxima assolida.

Sondeig RP4

Efectuat en línia amb RP1, RP2 i RP3 i a uns 18 m de distància d'aquest últim sondeig. Les seves mides aproximades van situar-se en uns 2,9 x 0,85 m i la profunditat màxima assolida va arribar als 3,25 m per sota l'actual nivell de circulació, cosa que equival a uns 133,71 m s.n.m. En aquest sondeig, sota l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de rebliment UE 101 (que aquí no contenia tanta runa) també vam documentar l'estrat de sauló UE 113 a una cota d'uns 134,61 m s.n.m., estrat que s'estenia fins a la profunditat màxima assolida.

Sondeig RP5

Situat a només uns 2 m al SO del sondeig RP1 el vam efectuar amb la intenció de delimitar l'estrat amb materials d'època romana UE 104 i la possible presència d'estructures associades a aquest estrat. Malauradament, la presència de nombrosos serveis contemporanis, tot i que semblaven restar inutilitzats, va impedir aprofundir més enllà dels 2,5 m aprox. (uns 135,6 m s.n.m.). Fins a aquesta cota només vam poder documentar l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de rebliment UE 101.

Sondeig RP6

Efectuat a uns 4 m a l'Oest del sondeig RP1. Amb unes mides aproximades de 3 x 0,8 m i una profunditat màxima assolida d'uns 3,5 m va permetre documentar, per sota l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de rebliment UE 101 l'estrat de sauló marronós estèril UE 113 a uns 2,5 m de profunditat (uns 135,6 m s.n.m.) i, per sota d'aquest, el que vam identificar com a estrat geològic de la zona (UE 111) format per sauló de gra molt gruixut a la cota màxima assolida en aquest sondeig (uns 134,6 m s.n.m.).

Sondeig RP7

Efectuat de forma paral·lela a RP2 a uns 2,5 m al NO d'aquest sondeig. Amb unes mides aproximades de 3,2 x 0,9 m i una profunditat màxima assolida de 3,7 m, va permetre documentar la seqüència estratigràfica que venim aportant per gran part dels sondeigs efectuats en aquesta àrea: per sota l'estrat superficial UE 100 se situava l'estrat de rebliment UE 101 i, per sota d'aquest, una mica abans de la cota màxima

assolida (a uns 134,70 m s.n.m.), pensem que possiblement es produïa un canvi estratigràfic cap a l'estrat de sauló més net UE 113, tot i que es feia difícil afirmar-ho per la profunditat de la rasa i les condicions de llum en el moment en que la vam efectuar.

Sondeig RP8

Amb unes mides d'uns 3 x 1,5 m i una profunditat màxima assolida d'uns 4,7 m el vam efectuar uns 2 m al SO del sondeig RP6 amb una orientació paral·lela a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda. Sota la seqüència habitual (UE 100 i UE 101) vam documentar, com a d'altres sondejos propers, l'estrat de sauló UE 113 a uns 3,5 m de profunditat, cosa que equival a uns 134,6 m s.n.m. Aquest estrat s'estenia fins a la cota màxima assolida (133,4 m s.n.m.).

Sondeig RP9

Obert a uns 6 m a l'oest d'RP6 amb unes mides d'uns 3 x 0,8 m i una profunditat màxima assolida de 3,5 m. La seqüència estratigràfica estava formada per l'estrat superficial UE 100, sota el que se situava l'estrat contemporani UE 101, per sota d'aquest, l'estrat UE 113 a una profunditat d'uns 2,7 m (a uns 135,55 m s.n.m.) que arribava fins a la cota màxima assolida.

Sondeig RP10

Situat a uns 2,5 m a l'oest d'RP9 i efectuat amb una orientació perpendicular a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda. Va assolir unes mides de 3,5 x 0,9 m i una profunditat màxima de 2,5 m. A aquesta cota (135,93 m s.n.m.) varen començar a aparèixer maons gravats amb el nom "FECSA" per la qual cosa, i com a mesura de precaució, no vam continuar aprofundint. Fins a aquesta cota únicament varem poder documentar l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de rebliment contemporani UE 101.

Sondeig RP11

Sondeig paral·lel a RP10 però situat a uns 3,5 m d'aquell en direcció oest. Les seves mides finals van situar-se en uns 3 x 0,9 m i la profunditat màxima assolida respecte l'actual nivell de circulació es va situar en els 3,6 m (134,87 m s.n.m.). La seqüència estratigràfica estava formada per l'estrat superficial UE 100, sota el que se situava l'estrat de reompliment UE 101 que, en aquest cas, arribava fins a la cota màxima assolida mitjançant aquest sondeig (vam documentar plàstics i llaunes a la cota màxima assolida).

Sondeig RP12

Sondeig paral·lel a RP11 i a poc més de 0,5 m a l'oest d'aquest. Va assolir unes mides finals d'uns 3 x 3 m (uns 6 x 6 m si comptem l'àrea atalussada) i una profunditat màxima d'entre 5,5 i 6 m (entre 134,95 i 134,45 m s.n.m.). Aquest sondeig, tot i les seves dimensions, només va permetre documentar l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de reompliment contemporani UE 101 fins a la cota màxima assolida, on encara es podien apreciar materials de plàstic. Només podem destacar que, a aquesta cota, va resultar visible el que vam interpretar com un dels fronts d'extracció de la pedrera (**UE 110**). A la part superior del sondeig vam documentar la fonamentació d'un mur construït amb pedres i morter de calç (**UE 107**), la cota superior del qual se situava a 139,20 m s.n.m. i que presentava una orientació NO-SE. El mur es recolzava directament sobre el nivell geològic de la zona (UE 111). Pel que fa a la seva interpretació, pensem que

possiblement havia actuat com a mur de contenció, atès que el nivell geològic on es recolza a partir d'aquest punt baixa de forma pràcticament vertical fins a una cota que va quedar més enllà de la cota màxima de treball de la màquina excavadora. Per les seves característiques constructives el situem cronològicament d'època contemporània, possiblement d'entre el segle XIX i la primera meitat del segle XX. La funció d'aquest mur podria ser similar a la del que encara avui es veu parcialment al límit del solar amb l'avinguda Mare de Déu de Lorda, construït amb pedres irregulars lligades amb morter de calç (**UE 109**).

Sondeig RP13

Sondeig paral·lel a RP12 i situat a uns 10 m al NO d'aquest sondeig. Amb unes dimensions aproximades de 3 x 0,8 m i una profunditat màxima assolida de 2,8 m va permetre documentar, sota l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de rebliment UE 101 el nivell geològic de la zona que, en aquest punt, estava format per roca granítica (UE 111). La cota màxima de la rasa es va situar aproximadament en els 138,14 m s.n.m.

Sondeig RP14

Efectuat uns 6 m al NO del sondeig RP13 va assolir unes mides d'uns 4 x 1,5 m i una profunditat màxima d'uns 2 m. A l'extrem N del sondeig vam documentar una petita canalització de ceràmica que anava recoberta d'una mena d'encofrat de pedres i morter de calç per tal de protegir-la (**UE 108**). El diàmetre intern de la canalització se situava al voltant dels 20 cm. Seguia una orientació aproximada NO-SE i es recolzava directament sobre el nivell de roca de la zona (possiblement es tractava d'un altre front de la pedrera). Se situava uns 90 cm per sota del nivell actual de circulació (aprox. a uns 139,90 m s.n.m.). Aquesta canalització no estava coberta pels estrats de runa que trobem a la resta del solar en trobar-se en el marge del talús que va existir en aquest costat de la pedrera.

Sondeig RP15

Sondeig perpendicular a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda, distant d'aquest vial uns 6 m i a uns 26 m al NO del sondeig RP14. Amb unes dimensions d'uns 4,5 x 2,2 m i una profunditat màxima assolida de 3,8 m (fins aproximadament 137,7 m s.n.m.). En aquest sondeig l'estratigrafia estava representada per l'estrat superficial UE 100 sota el que apareixia l'estrat d'aportació contemporani UE 101 fins a la cota màxima assolida (on va resultar visible un pal metàl·lic dels que suporten tanques de filat).

Sondeig RP16

Efectuat a la part central del front NO de l'antiga pedrera. Amb unes dimensions d'uns 4,5 x 2,5 m i una profunditat màxima assolida d'uns 3,55 m (aproximadament uns 140,11 m s.n.m.). Aquí només vam documentar, sota l'estrat superficial UE 100, un estrat molt i molt sorrenc que entenem que es producte d'una aportació recent, tot i que no hi vam poder documentar material antròpic. Aquest fet va estar motivat, en part, per l'alt grau de perillositat que suposava acostar-se a la rasa per la poca consistència del sediment, cosa que va fer que s'esfondrés parcialment abans de cobrir-la de forma voluntària. En tractar-se d'un estrat d'aportació recent el vam incloure dins la UE 101 de rebliment contemporani.

Sondeig RP17

Realitzat uns 3,5 m a l'oest del sondeig RP7, va assolir unes dimensions aproximades de 4 x 5 m i una profunditat màxima d'uns 5 m per sota la cota actual de circulació (fins als 133,4 m s.n.m.). La seqüència estratigràfica estava formada per l'estrat UE 100 que cobria directament l'estrat d'abocament de runa UE 101. A la cota màxima de la rasa vam documentar una canalització de gas de plàstic que es trobava fora de servei. Tot i que no ho vam poder ratificar, tot apunta que a uns 90 cm de la cota màxima de la rasa (134,3 m s.n.m.) es produïa un canvi estratigràfic a partir del que semblava començar l'estrat de sauló marronós UE 113.

Sondeig RP18

Efectuat a uns 8 m al sud del sondeig RP14 va assolir unes dimensions de 4 x 1,8 m i una profunditat màxima de 4,8 m (uns 135,3 m s.n.m.). L'estratigrafia documentada, en aquest cas, va venir definida, únicament, per l'estrat superficial UE 100 i l'estrat de rebliment contemporani UE 101.

Sondeig RP19

Situada uns 11 m al NO del sondeig RP4, amb unes mesures de 5 x 1,5 m i una profunditat màxima assolida de 4,7 m. Va permetre constatar com, en aquest punt del solar, se situava la seqüència estratigràfica acostumada (UE 100 i UE 101) i, a uns 133 m s.n.m. apareixia ja l'estrat UE 113, tot i que, en aquest cas, vam poder certificar la presència de material contemporani en aquest nivell, cosa que el situa també com un nivell de reompliment recent. La cota màxima assolida es va situar en els 132,3 m s.n.m.

Sondeig RP20

Amb unes dimensions d'uns 4 x 3 m i una profunditat màxima d'uns 5,5 (131,5 m s.n.m.) el vam efectuar a 1 m aproximadament del sondeig RP4. La seqüència estratigràfica obtinguda mitjançant aquest sondeig fou, en primer lloc, el nivell superficial UE 100 seguit de l'estrat UE 101, aquí amb menor quantitat de runa i, per sota d'aquests nivells, l'estrat UE 113, que apareixia a una cota aproximada d'uns 134,2 m s.n.m.

Sector Escola

Sondeig RE1

Efectuat a la zona de l'aparcament de vehicles per a les visites de l'escola. El sondeig va assolir unes mides màximes d'uns 3 x 0,8 m i una profunditat màxima de 3,1 m i una orientació aproximada NO-SE. L'estratigrafia d'aquest sector estava representada pel sauló compactat que forma la superfície de l'aparcament (**UE 116**) per sota del qual se situava un estrat d'aportació recent (**UE 117**) que s'estenia més enllà de la cota màxima assolida en aquest sondeig (157,88 m s.n.m.).

Sondeig RE2

Efectuat a uns 4,5 m al sud del sondeig anterior va assolir unes mides màximes de 4 x 0,8 m i una profunditat de 3,4 m. La orientació aproximada d'aquest sondeig fou E-O. Pel que fa a la seva seqüència estratigràfica, és totalment anàloga a la del sondeig previ RE1: sota l'estrat superficial UE 116 se situava el nivell de reompliment UE 117 fins a la cota màxima assolida en aquesta rasa. La contemporaneïtat d'aquest últim nivell va

venir corroborada per la presència d'un rodó de ferro massís com els que s'utilitzaven fa unes dècades per a l'encofrat de murs de formigó.

Sondeig RE3

Realitzat també a la zona de l'aparcament de vehicles per a les visites de l'escola però uns 12 m al SE del sondeig RE2. Va assolir unes dimensions d'uns 3,5 x 0,8 m i una profunditat màxima de 2,20 m (fins als 160,07 m s.n.m.). En aquesta rasa, per sota el nivell de circulació actual UE 116 i l'estrat de rebliment contemporani UE 117 vam poder documentar el substrat geològic de la zona (UE 111) que aquí aflorava en forma de sauló endurit de gra molt gruixut.

Sondeig RE4

Aquest sondeig es va realitzar a l'espai immediat a l'entrada de l'escola per a vianants que se situa a l'inici de l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda. Amb unes dimensions d'uns 4,8 x 0,8 m i una profunditat màxima assolida d'uns 65 cm va permetre identificar, sota el nivell de circulació de sauló compactat d'aquesta zona de l'escola (UE 118) un estrat de reompliment (UE 119) que contenia material constructiu i ceràmic d'època moderna-contemporània i alguns fragments que es podien considerar com a possibles trossos de *tegulae* romanes. A uns 65 cm de l'actual nivell de circulació ja apareixia l'estrat geològic de la zona (UE 111).

Sondeig RE5

Situat a uns 11,5 m a l'est del sondeig RE4 i amb unes dimensions aproximades d'uns 3 x 0,8 m va assolir una profunditat màxima de només 75 cm. En aquest sondeig l'estratigrafia documentada va resultar idèntica a la documentada per al sondeig precedent RE4: sota el nivell de circulació UE 118 se situava el nivell de reompliment UE 119 i, immediatament per sota d'aquest, l'estrat geològic de la zona (UE 111).

Sondeig RE6

Excavat a uns 7 m al nord del sondeig RE5 va assolir unes dimensions d'uns 3 x 0,8 m i una profunditat màxima de 68 cm. La seqüència estratigràfica és idèntica a la descrita pels dos sondeigs anteriors. A la cota màxima assolida també apareixia el substrat geològic de la zona (UE 111). Entre el material constructiu contemporani recuperat al nivell de rebliment del sondeig (UE 119) hem pogut identificar un fragment d'estuc pintat en vermell d'època romana.

Sondeig RE7

Situat a uns 6 m al nord del sondeig RE4. Amb unes dimensions de 3 x 0,8 m i una profunditat màxima assolida de 70 cm va posar de manifest exactament la mateixa estratigrafia que els tres sondeigs anteriors, documentant-se el nivell geològic a la cota màxima assolida.

Sondeig RE8

Aquest sondeig el vam efectuar a la mateixa àrea que els quatre anteriors si bé es va centrar en el talús enjardinat que s'ubica a la zona nord de l'esplanada que s'obre davant l'entrada de vianants de l'escola. El sondeig va posar de manifest que tot el talús es va formar en època molt recent mitjançant l'abocament de runes (UE 120).

Sondeig RE9

Situat uns 4,75 m al nord del sondeig RE7 va posar de manifest la mateixa estratigrafia que la ja esmentada pels sondeigs RE4, RE5, RE6 i RE7. En aquest cas, les dimensions del sondeig foren de 3 x 0,85 m i la profunditat màxima assolida va ésser de 1,1 m, documentant-se el nivell geològic a 1 m aproximadament del nivell de circulació actual.

Sondeig RE10

Efectuat, de forma manual, a la zona arbrada situada al sud de la pista de futbol de gespa artificial de l'escola. En aquest sondeig, amb unes mides d'1,5 x 1 m i una profunditat màxima assolida d'1,4 m (fins els 145,1 m s.n.m. aprox.) vam poder documentar, sota l'estrat vegetal (**UE 121**) un estrat de deixalles contemporànies que contenia, especialment, plàstics (**UE 122**) i, per sota d'aquest nivell, un estrat de sauló força net que arribava fins a la cota màxima assolida en aquest sondeig (**UE 123**).

Sondeig RE11

Efectuat, de forma manual, a la mateixa àrea que el sondeig previ RE10 però a uns 17 m més cap el NO. L'estratigrafia documentada en aquest sondeig de 1,5 x 1 m i una profunditat màxima d'1,35 m (fins a uns 146,65 m s.n.m.) estava formada per l'estrat vegetal superficial (UE 121) i l'estrat de sauló aportat (UE 123). Per sota d'aquest últim estrat vam poder documentar l'estrat geològic de sauló molt dur, al costat est del sondeig, a una profunditat d'uns 1,2 m respecte del nivell de circulació d'aquesta àrea (a uns 146,8 m s.n.m.).

Sondeig RE12

Sondeig realitzat de forma manual a la zona enjardinada que se situa entre l'edifici que acull els alumnes d'Educació Primària de l'escola i el que acull els alumnes d'ESO, els de batxillerat i el gimnàs. Aquest sondeig, amb unes dimensions de 1,37 x 1,05 m va assolir una profunditat màxima d'1 m aproximadament (fins a uns 166,8 m s.n.m. aprox.). Va permetre constatar que per sota el nivell vegetal superficial (**UE 124**) se situava un estrat de rebliment contemporani (**UE 125**) que cobria una estructura de formigó (**UE 126**) de la que només vam poder apreciar una cantonada i que apareixia a uns 60 cm de profunditat. Desconeixem la funcionalitat d'aquesta estructura si bé no descartem que es tracti d'una sabata de fonamentació relacionada amb els edificis propers o bé la base per a la construcció d'aquesta zona enjardinada.

9. CONCLUSIONS

Els trenta-dos sondeigs efectuats als terrenys propietat de l'escola Betània-Patmos de Barcelona ens han permès documentar la seqüència estratigràfica general de l'indret, de la que podem destacar un estrat que contenia material constructiu d'època romana i una estructura, associada a aquest estrat, que s'ha de situar cronològicament d'època romana o posterior. A continuació exposarem, amb més detall, un resum dels resultats prenent com a referència els dos solars on s'han dut a terme els sondeigs: el solar ocupat per una antiga pedrera de granodiorita i l'ocupat actualment per l'escola Betània-Patmos.

Solar ocupat per l'antiga pedrera:

La vintena de sondeigs efectuats amb mitjans mecànics en aquesta àrea ens han permès constatar que el substrat geològic de la zona presenta un pronunciat pendent des del costat NE del solar en direcció SO. És per aquest motiu que només l'hem identificat en alguns dels sondeigs més propers a la part inicial de l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda. Justament en aquesta àrea vam poder documentar, per sobre l'estrat geològic, un estrat que, amb uns 50 cm de potència màxima, contenia restes de materials constructius d'època romana. Aquest estrat s'adaptava al declivi que ofería el substrat geològic i, per aquest motiu, presentava el mateix pendent descendent de NE a SO que aquell. Precisament com a conseqüència d'aquest pronunciat desnivell només va ser possible identificar-lo a l'extrem NE del solar, atès que més enllà, en el cas d'extendre's, se situava fora de l'abast de la màquina excavadora. Pel que fa a l'estructura documentada, es tracta d'un mur que, amb uns 82 cm d'amplada màxima, presenta una orientació NO-SE i va poder ésser documentat en una longitud d'uns 3,2 m. La seva potència conservada se situa entorn dels 40 cm. El fet que per a la seva construcció es retallés l'estrat amb material constructiu romà ens fa atribuir a aquesta estructura una cronologia igual o posterior a la d'aquest estrat, que podria arribar fins a època medieval o inicis d'època moderna. En aquest sentit només una excavació en extensió de l'estructura podria oferir més dades per tal d'intentar situar-lo en una franja cronològica més precisa.

A banda d'aquests elements només podem destacar la fonamentació d'un possible mur de contenció i una canonada ceràmica documentats també al costat del solar més proper a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda on, com ja hem esmentat, el substrat geològic es troba a poca profunditat.

La resta del solar ocupat per l'antiga pedrera està ocupat per estrats de runa aportats recentment que semblen sobreposar-se a d'altres estrats, també amb material constructiu, que hem de situar amb seguretat de la segona meitat del segle XX. Aquests estrats de rebliment arriben, en molts casos, a superar els 5,5 m de potència, cosa que no ens va permetre assolir el substrat geològic o d'altres nivells estratigràfics anteriors, en el cas que existeixin, a gran part de l'àrea ocupada avui per aquest solar.

Per tal de copsar millor l'orografia original del terreny cal fer esment de la documentació fotogràfica d'un pont, l'any 1920,⁸ que permetia travessar una riera que baixava pel front sud-est de la pedrera. L'esmentat pont permetia el trànsit d'un camí que se situava, aproximadament, sota l'actual carrer de Montevideo. La presència d'aquesta riera i l'observació detallada d'algunes imatges aèries permeten corroborar el que els sondeigs ens han permès copsar, és a dir, la pronunciada pendent que el terreny presentava des de l'indret on actualment hi ha l'escola Betània-Patmos fins al costat sud-est del solar de la pedrera.⁹

Solar ocupat per l'Escola Betània-Patmos:

En aquest espai s'han dut a terme dotze sondeigs en tres àrees diferenciades, escollides en funció de la presència de les edificacions, vials i serveis de l'escola i en funció també de l'escarpada orografia del terreny. Les àrees escollides han estat l'àrea d'aparcament de vehicles per a les visites (al SO de l'edifici d'Administració i Biblioteca de l'escola), la zona de vegetació situada al sud del camp de gespa

⁸ Fons Salvany: Sap 539-05 - Biblioteca de Catalunya

⁹ Institut Cartogràfic de Catalunya: Fotoplànol de Barcelona a escala 1:5000 de l'any 1958, full 13 de 18 - Registre RF.40644

artificial, l'àrea que se situa entre l'entrada de vianants i l'entrada per a vehicles de l'escola, a l'inici de l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda i, finalment, la zona enjardinada que s'ubica entre els edificis que allotgen els alumnes de primària i els de secundària.

En tots quatre emplaçaments els sondeigs han posat de manifest una important remoció de terres durant la segona meitat del segle XX a tota l'àrea ocupada per l'escola, cosa que, probablement, va afectar l'estratigrafia anterior d'aquesta àrea en el cas que existís. En aquest sentit cal esmentar la troballa d'un fragment d'estuc pintat d'època romana a l'àrea de l'entrada de vianants si bé, aquest fragment es trobava inserit dins d'un estrat que també contenia materials contemporanis.

En conclusió, els sondeigs efectuats han posat de manifest que la zona més sensible a contenir restes arqueològiques és l'àrea situada sota l'actual avinguda de la Mare de Déu de Lorda i el sector del solar de la pedrera més proper a aquesta avinguda on, cal recordar, hem pogut documentar un estrat amb material d'època romana i un mur que, possiblement, també es podria circumscriure a aquest període. Pel que respecta al solar de l'escola, si bé els sondeigs no han posat de manifest cap evidència d'estrats o estructures arqueològics, no podem descartar l'existència aïllada d'algun d'aquests elements, especialment estructures negatives, d'època antiga.

Per tot el que hem exposat proposem les següents:

Mesures correctores

- Excavació en extensió i documentació exhaustiva de les restes arqueològiques que es presumeixen en l'angle sud-est del solar de la pedrera (vegeu el plànol 5 de l'annex 3).
- Control arqueològic de les obres d'execució del projecte que impliquin la remoció del subsòl a la resta de l'àrea afectada pel projecte i, si s'escau, excavació arqueològica (vegeu el plànol 5 de l'annex 3).

10. BIBLIOGRAFIA

Autors Diversos (1982), Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 8, el Barcelonès i el Baix Llobregat. Barcelona.

Gea, M. (inèdit), Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça de Pedralbes, Barcelona (el Barcelonès) de l'1 al 8 d'octubre de 2007. Mataró.

Granados, O., Puig, F., Beltran, J. (Inèdit), Memòria de les intervencions arqueològiques al Monestir de Pedralbes de Barcelona. Anys 1973-1989-1991. Vol 1-2. Barcelona.

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

Expedient R/N 470 K121 N-B 2009-1-4123 sobre l'autorització per a 2009 de la intervenció preventiva a l'Escola Betània-Patmos (Av. Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16) de Barcelona, Barcelonès, segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

Durant els treball previs a la construcció de la Ronda de Dalt en aquesta zona es van localitzar restes constructives d'una vil·la romana. En època medieval hi havia el mas *Petras Albas*, propietat en la que es va fundar el monestir de Pedralbes.

La Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Barcelona va informar desfavorablement, a la seva sessió de 20 de maig de 2009, el "Pla especial urbanístic de concreció del tipus d'equipament, titularitat i ordenació volumètrica dels terrenys de l'Escola Betània-Patmos, situats a l'avinguda Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16 de Barcelona" fins que no es donés compliment a diverses consideracions. Entre aquestes hi havia la realització d'una intervenció arqueològica preventiva per tal de conèixer i poder preservar les possibles restes relacionades amb el Monestir i amb una antiga vil·la romana documentada durant les obres de la Ronda de Dalt en aquesta zona.

Fets

1.- En data 3 de setembre de 2009 (registre d'entrada núm. 002298/0401E) els senyors Ferran Puig i Verdaguer, director del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de Barcelona, i Ricard Pol Sánchez, director de la Fundació privada Betània-Patmos, sol·liciten un permís per a efectuar una intervenció arqueològica preventiva a l'Escola Betània-Patmos (Av. Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16) de Barcelona, Barcelonès, sota la direcció de l'arqueòleg Miquel Gea Bullich, de l'empresa ACTIUM, SL, del 21 de setembre al 16 d'octubre de 2009.

2.- El dia 15 de setembre de 2009 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia va emetre informe favorable a l'esmentada sol·licitud.

Motivació

La intervenció està motivada pel Pla especial urbanístic de concreció del tipus d'equipament, titularitat i ordenació volumètrica dels terrenys de l'Escola Betània-Patmos de Barcelona".

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General de Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Faig constar que aquesta fotocòpia
reproduceix fidelment l'original.

Barcelona, 18 SET. 2009

Gemma Hernández Herrero
Cap del Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807).
2. Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).

Resolució

Per tot això, resolc:

1: Autoritzar la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les següents dades i condicions:

Lloc de la intervenció: Escola Betània-Patmos (Av. Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16), de Barcelona, Barcelonès.

Persona o institució autoritzada: Ferran Puig i Verdaguer, director del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de Barcelona, i Ricard Pol Sánchez, director de la Fundació privada Betània-Patmos.

Direcció de la intervenció arqueològica: Miquel Gea Bullich (ACTIUM, SL).

Activitat autoritzada: excavació arqueològica preventiva.

Termini de realització de la intervenció: del 21 de setembre al 16 d'octubre de 2009.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona.

La intervenció arqueològica o paleontològica autoritzada haurà de ser realitzada d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, així com en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient.

2: Notificar aquesta resolució, tal i com disposa l'article 5.2 del Decret 78/2002, simultàniament a l'ajuntament del municipi afectat i a la persona interessada, amb l'avertiment que:

- Els particulars poden interposar recurs d'alçada contra aquesta resolució davant l'òrgan que l'ha dictat o davant del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la recepció de la notificació, d'acord amb l'article 107 en relació amb els articles 114 i 115 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, sens perjudici que es pugui interposar altre recurs que sigui considerat convenient.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General de Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Faig constar que aquesta fotocòpia
reprodueix fidelment l'original.

Barcelona, 18 SET. 2009

Gemma Hernández Herrero
Cap del Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural

- Les administracions públiques podran interposar, d'acord amb el que determina l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa, recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar des de la notificació. Potestativament, dins el mateix termini, també podran efectuar el requeriment previ que determina el precepte legal abans esmentat.

Barcelona, 17 de setembre de 2009

Josep M. Carreté Nadal
Director general del Patrimoni Cultural

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 01 – Vista parcial del solar de la pedrera amb el puig de Sant Pere Màrtir al fons

FOTO 02 – Estructura UE 103 al sondeig RP1

FOTO 03 – Estructura UE 103 (a la dreta) recolzada sobre l'estrat amb material romà UE 104. El jaló es recolza sobre l'estrat geològic i, darrera, podem observar l'estrat aportat UE 105

FOTO 04 – Estructura UE 103 abans de tornar-la a cobrir

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

Foto 05 – Vista parcial del sondeig RP2

FOTO 06 – Vista parcial del sondeig RP3

FOTO 07 – Vista parcial del sondeig RP4

FOTO 08 – Vista parcial del sondeig RP5

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 09 – Vista parcial del sondeig RP6

FOTO 10 – Vista parcial del sondeig RP7

FOTO 11 – Vista parcial del sondeig RP8

FOTO 12 – Vista parcial del sondeig RP9

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 13 – Vista parcial del sondeig RP10

FOTO 14 – Vista parcial del sondeig RP11

*FOTO 15 – Vista del sondeig RP12 amb l'estructura UE 107
assentada sobre el nivell geològic de la zona*

FOTO 16 – Vista parcial del sondeig RP13

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 17 – Vista parcial del sondeig RP14 amb l'estructura UE 108 assentada sobre la roca d'un dels fronts de la pedrera

FOTO 18 – Vista parcial del sondeig RP15

FOTO 19 – Vista parcial del sondeig RP16

FOTO 20 – Vista parcial del sondeig RP17

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 21 – Vista parcial del sondeig RP18

FOTO 22 – Vista parcial del sondeig RP19

FOTO 23 – Vista parcial del sondeig RP20

FOTO 24 – Vista general de l'àrea est del solar on s'ubica la pedrera. Al fons podem veure el campanar de l'església del Monestir de Pedralbes

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 25 - Vista parcial del sondeig RE1

FOTO 26 - Vista parcial del sondeig RE2

FOTO 27 - Vista parcial del sondeig RE3

FOTO 28 - Regularització del terreny un cop efectuats els sondeigs a la zona de l'aparcament de les vistes de l'escola Betània-Patmos

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 29 – Vista del sondeig RE4

FOTO 30 – Vista parcial del sondeig RE5

FOTO 31 – Vista parcial del sondeig RE6

FOTO 32 – Vista parcial del sondeig RE7

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

FOTO 33 – Vista parcial del sondeig RE8

FOTO 34 – Vista parcial del sondeig RE9

FOTO 35 – Vista general dels sondejos efectuats a l'àrea que se situa entre la porta d'accés de vianants i la d'accés de vehicles de l'escola Betània-Patmos

FOTO 36 – Vista parcial del sondeig RE10

Intervenció arqueològica

Avinguda de la Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

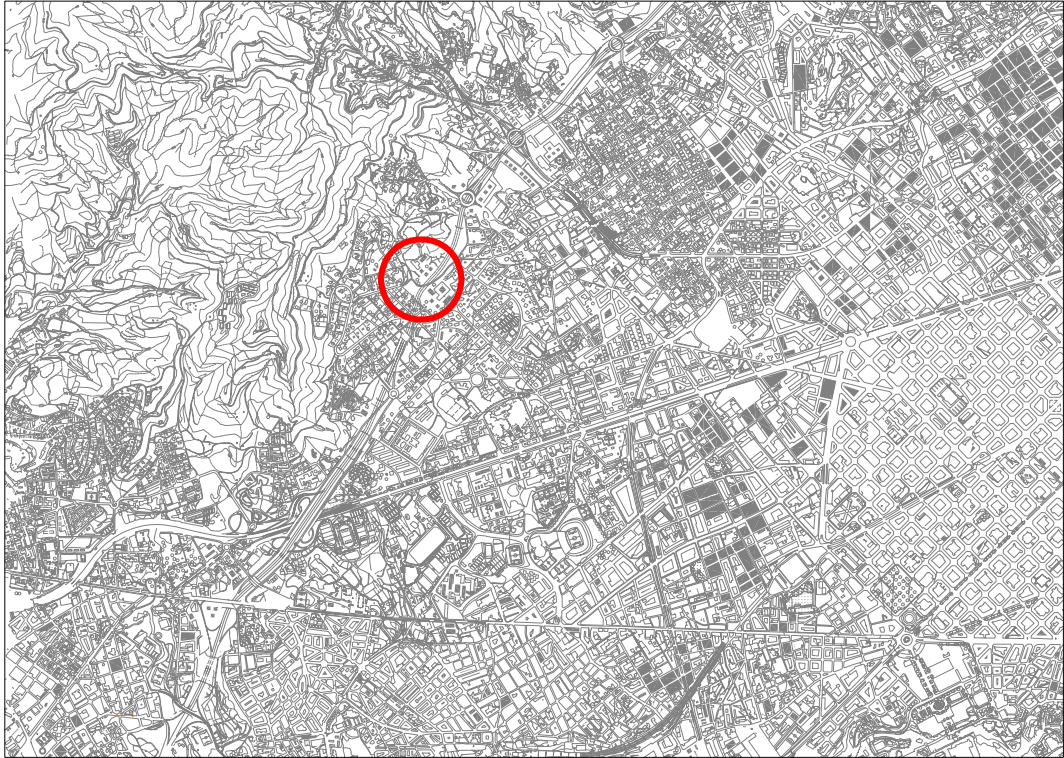

FOTO 37 – Vista parcial del sondeig RE11

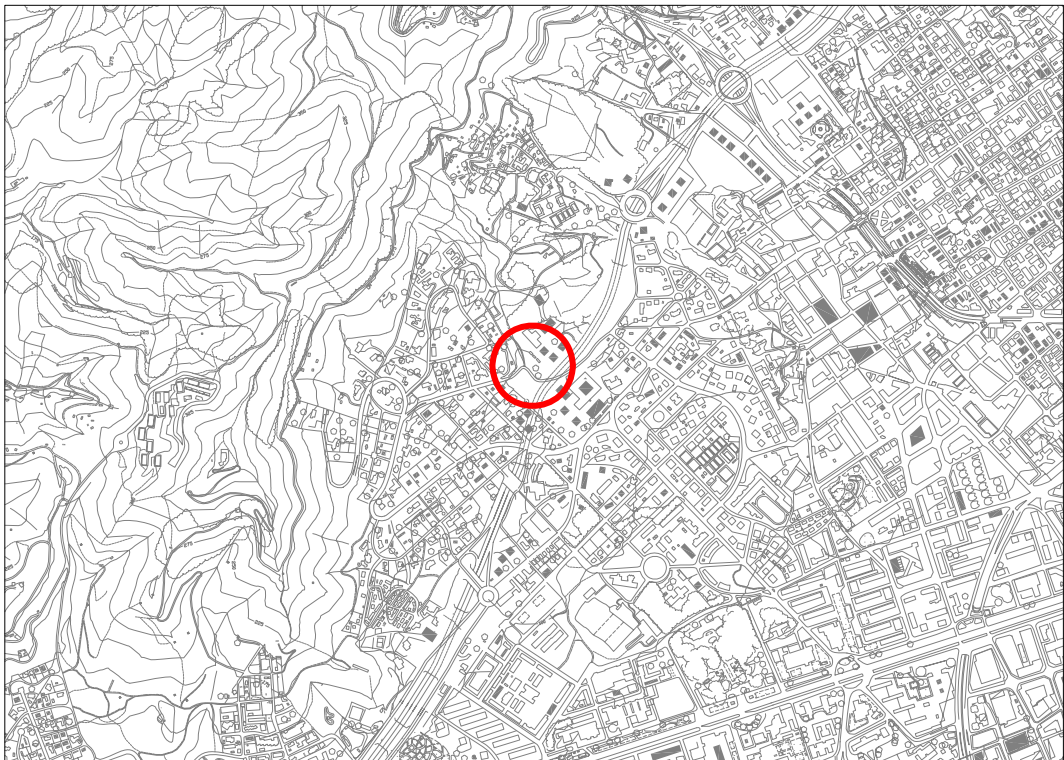

FOTO 38 – Vista parcial del sondeig RE12

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

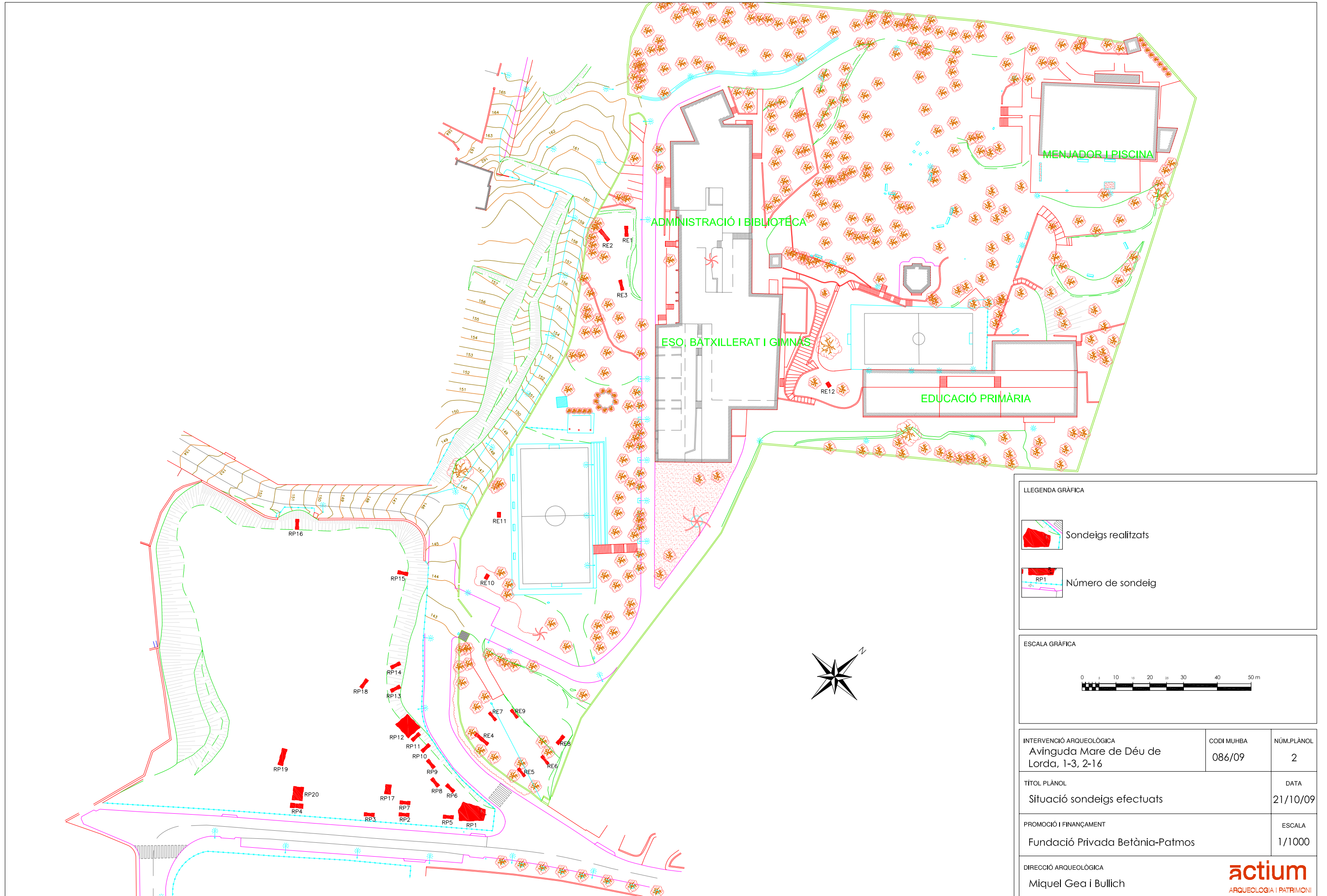

Topogràfic Escala 1:50.000

Topogràfic Escala 1:25.000

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Av. Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16. Barcelona, El Barcelonès		TÍTOL PLÀNOL Situació de la intervenció arqueològica		CODI MHCB 086/09	NÚM.PLÀNOL 1
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Fundació Privada Betània-Patmos	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea i Bullich	ESCALA 1/50.000 1/25.000	DATA 21/10/09		

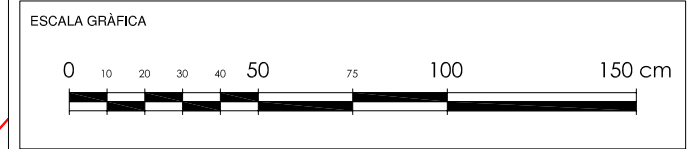
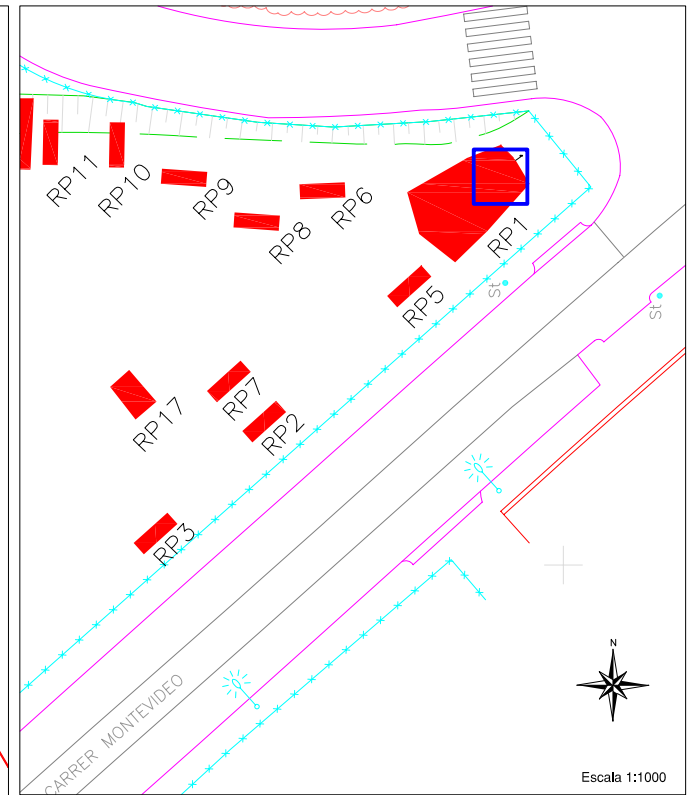
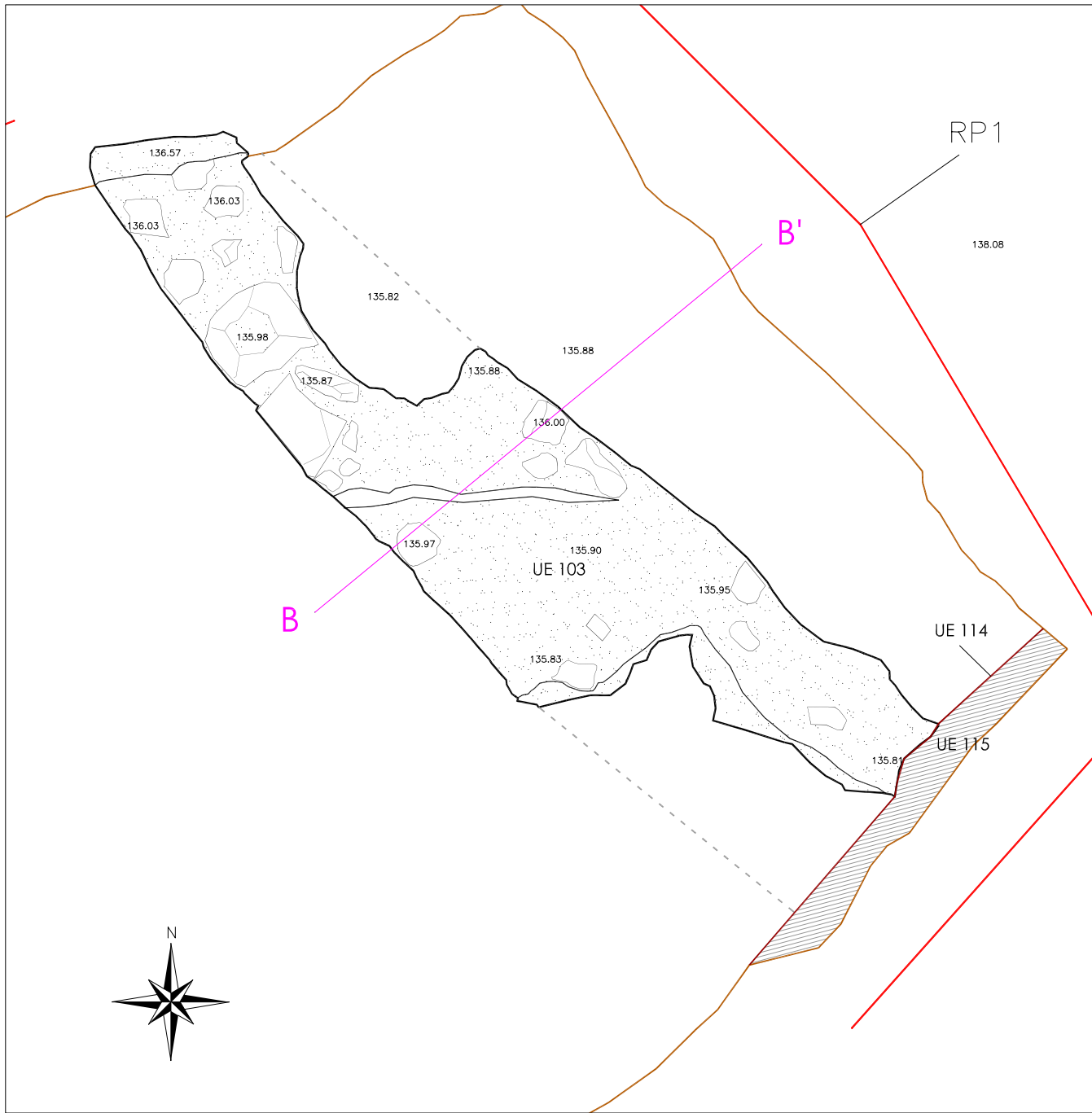

LLEENDA GRÀFICA

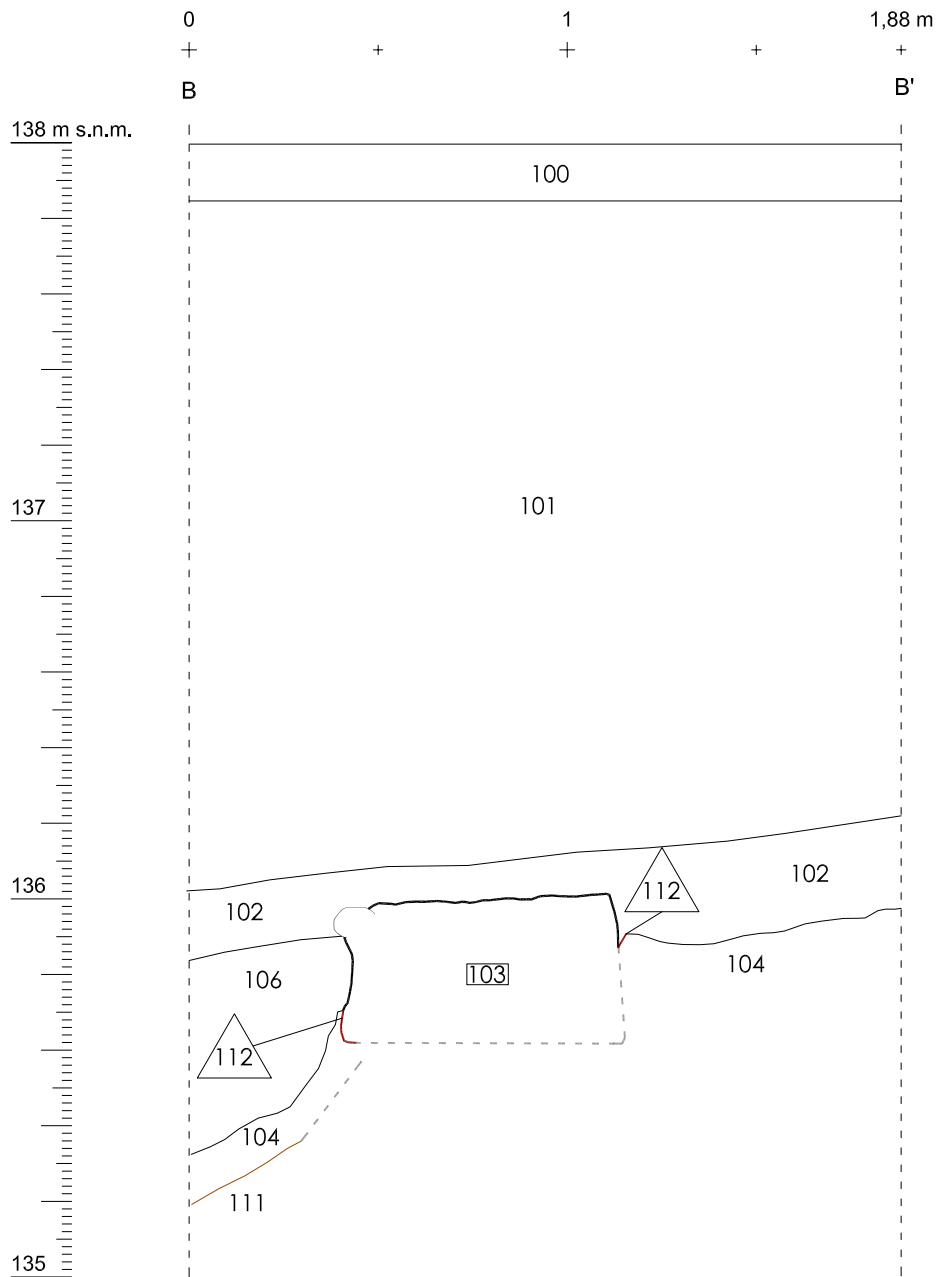
- Sondeigs realitzats
- Número de sondeig

ESCALA GRÀFICA

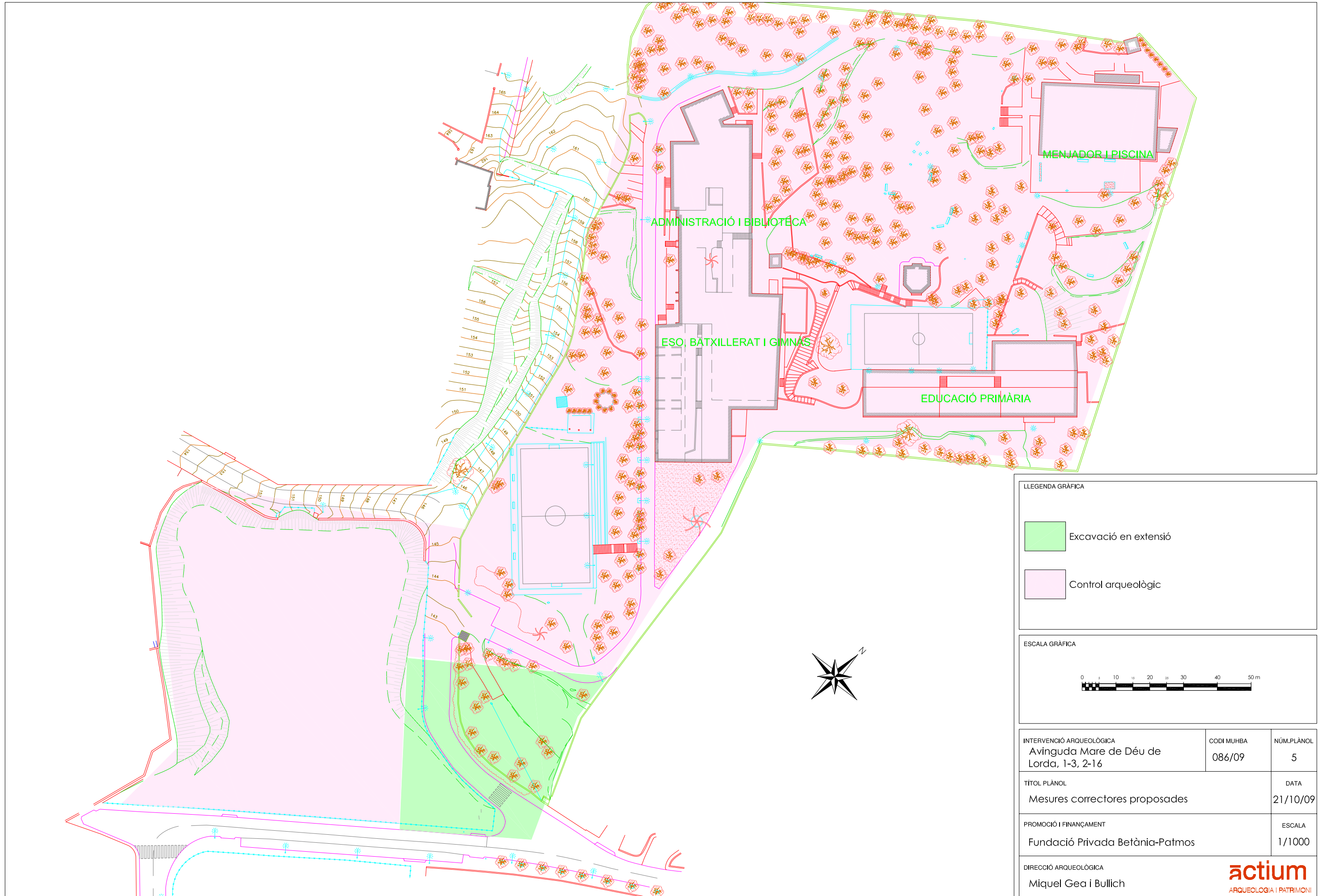
INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16	CODI MUHBA 086/09	NÚM.PLÀNOL 2
TÍTOL PLÀNOL Situació sondeigs efectuats	DATA 21/10/09	
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Fundació Privada Betànica-Patmos	ESCALA 1/1000	
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea i Bullich		

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16	CODI MUHBA 086/09	NÚM.PLÀNOL 3
TÍTOL PLÀNOL Planta estructura UE 103 (sondeig RP1)	DATA 21/10/09	
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Fundació Privada Betània-Patmos	ESCALA 1/20	
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea i Bullich		actium ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

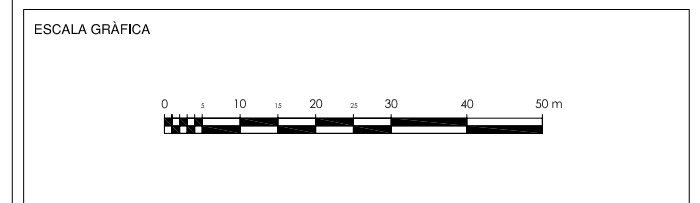

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Avinguda de la Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16	CODI MUHBA 086/09	NÚM.PLÀNOL 4
TÍTOL PLÀNOL Secció B-B'		DATA 21/10/09
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Fundació Privada Betània-Patmos		ESCALA 1/20
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea i Bullich		actium ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

LLEGENDA GRÀFICA

	Excavació en extensió
	Control arqueològic

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16	CODI MUHBA 086/09	NÚM.PLÀNOL 5
TÍTOL PLÀNOL Mesures correctores proposades	DATA 21/10/09	
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Fundació Privada Betànica-Patmos	ESCALA 1/1000	
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea i Bullich		

ANNEX 4. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="100"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text" value="TERRA"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text" value="COMPACTACIÓ ALTA"/>	<input type="text" value="MARRÓ"/>

	Màxime	Minime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text"/>	-	Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix <input type="text" value="101"/>	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:

Nivell de circulació del solar on s'ubica l'antiga pedrera. Les seves cotes són molt variables atès que el terreny presenta un pendent ascendent considerable en direcció N-NO

Interpretació:

Estrat compactat que actuava com a nivell de circulació / estrat vegetal.

Datació Criteri datació

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="101"/>	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
<input type="text"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="ESTRAT: de colmatació"/>			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text" value="TERRA + PEDRES"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="RUNA"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>
		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix 102, 110, 113	Cobert per 100
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat d'aportació molt recent que contenia molt material constructiu totalment contemporani. Es distingien diverses capes que corresponien, molt possiblement, a diverses fases de rebliment mitjançant l'abocament de grans quantitats de runa

Interpretació:	
Estrat d'abocament de runes contemporani	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16 - C		102
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
RP1	Pedrera	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
TERRA		
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	SOLTA	BEIX

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		-	
			Potència

Igual a	En contacte
Cobreix 103	Cobert per 101
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per 114
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat de textura llimosa que cobria l'estructura UE 103.

Interpretació:	
Molt possiblement és el resultat d'una aportació natural de les rieres de la zona.	
Datació	Críteri datació

Foto/ Diapo.	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16 - C		103
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
RP1	Pedrera	ESTRUCTURA: mur		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
Posició	Dimensions	Orientació
	82 cm amplada i uns 3,1 m lo	NO-SE
Tamany	Consistència/ Compactació	Color

		Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		6,57 m s.n.	5,81 m s.n.	
				Potència
				Uns 40 cm

Igual a		En contacte	105
Cobreix		Cobert per	102
Farceix	112	Farcit per	
Talla		Tallat per	114
Recolza		Se li recolza	
Es lliura		Se li lliura	

Observacions:
Mur construït amb pedres no treballades lligades amb un morter de calç de qualitat mitjana. El seu estat de conservació era regular / dolent. Possiblement va actuar en algun moment com a mur de contenció atès que es troba en un talús natural força...

Interpretació:			
... pronunciat. L'estrat que talla el seu retall de construcció conté materials romans la qual cosa vol dir que podria datar d'aquesta època si bé no s'ha pogut confirmar per la manca de més materials associats			
Datació		Criteri datació	

Foto/ Diapo.		☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	
--------------	--	---	------------------	--

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		104
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
RP1	Pedrera	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
TERRA		
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	COMPACTACIÓ MITJA	MARRÓ-GRIS

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	NE-SO
Cotes superiors		-	Potència	

Igual a		En contacte	
Cobreix	111	Cobert per	102
Farceix		Farcit per	
Talla		Tallat per	112, 114
Recolza		Se li recolza	
Es lliura		Se li lliura	

Observacions:
Estrat de textura mitjanament sorrenca que contenia fragments de material constructiu d'època romana, especialment tegula.

Interpretació:			
Possible estrat d'època romana. Pot ser el resultat de l'acumulació de materials que temps ençà podien haver caigut pel fort pendent natural de la zona.			
Datació		Criteri datació	

Foto/ Diapo.		☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	
--------------	--	---	------------------	--

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="105"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text" value="RP1"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text" value="TERRA"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="CERÀMICA"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>	Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte	103
Cobreix 104, 106	Cobert per	102
Farceix	Farcit per	
Talla	Tallat per	
Recolza	Se li recolza	
Es lliura	Se li lliura	

Observacions:

Estrat molt sorrenc que s'adossava al mur UE 103 pel seu costat SO. En estar parcialment descalçat el mur en aquell costat va semblar, en un primer moment, que el mur s'assentava sobre aquest estrat cosa que després vam poder descartar

Interpretació:

Estrat d'aportació natural. Hi vam poder recuperar un fragment ceràmic que podem situar d'entre els segles XV i XVII.

Datació Criteri datació

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="106"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text" value="RP1"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text" value="TERRA + PEDRES"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="RUNA"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text" value="COMPACTACIÓ MITJA"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors	<input type="text"/>	- <input type="text"/>	<input type="text"/>
			Potència
			<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix 103, 104	Cobert per 102
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat documentat únicament al SO del mur UE 103 que contenia força material constructiu i algun fragment ceràmic d'època moderna (reflex metàl·lic).

Interpretació:			
Datació	<input type="text"/>	Criteri datació	<input type="text"/>

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16 - C		107	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
RP12	Pedrera	ESTRUCTURA: mur			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
Posició	Dimensions	Orientació
	Uns 65 cm amplada	NO-SE
Tamany	Consistència/ Compactació	Color

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors	9,2 m s.n.r -		
		Potència	Uns 56 cm

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per 101
Farceix 127	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Mur construït mitjançant la tècnica de l'encofrat perdut

Interpretació:	
Possible mur de contenció ubicat en el talús natural que queda per sobre un dels fronts d'extracció de la pedrera (costat NE). Atenent a les seves característiques constructives no creiem que es pugui situar més enllà del segle XIX	
Datació	Criteri datació

Foto/ Diapo.	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		108
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
RP14	Pedrera	ESTRUCTURA		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	NO-SE
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	9,9 m s.n.r - <input type="text"/>		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per 100
Farceix 128	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Canalització construïda amb peces ceràmiques d'uns 20 cm de diàmetre recobertes de pedres i morter de calç per tal de protegir-la.

Interpretació:	
Canalització d'aigua d'època contemporània	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="109"/>	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
<input type="text"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="ESTRUCTURA: mur"/>			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per
Farceix <input type="text" value="129"/>	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Mur que delimita el solar de la pedrera pel seu costat N-NE. Està construït amb pedres irregulars lligades amb morter de calç. Es troba conservat de forma molt parcial.

Interpretació:	
Mur de delimitació del solar que, quan funcionava la pedrera, servia de protecció contra caigudes des de Mare de Déu de Lorda cap a l'interior de la pedrera.	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="110"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text" value="RP12"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="NEGATIVA"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per 101
Farceix	Farcit per
Talla 111	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:

Antics fronts d'extracció de la pedrera que actualment no eren visibles i ho han estat en realitzar alguns dels sondejos (RP12 per exemple).

Interpretació:

Fronts d'extracció de granodiorita

Datació Criteri datació

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="111"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text"/>	<input type="text" value="Pedrera / Escola"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors	<input type="text"/>	- <input type="text"/>	<input type="text"/>
			Potència
			<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per 104, 113, 117, 123
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per 110, 114, 127, 128, 129
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat geològic de la zona caracteritzat, depenent del sector, per afloraments de granodiorita o per sauló procedent del granit meteoritzat

Interpretació:			
Datació	<input type="text"/>	Criteri datació	<input type="text"/>

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:

BARCELONA

Àrea arqueològica/ Jaciment:

Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16 - C

UE

112

Zona/ àmbit

RP1

Sector

Pedrera

Definició

NEGATIVA: retall

Comp. geològica

Comp. orgànica

Comp. artificial

Posició

Dimensions

Orientació

Tamany

Consistència/ Compactació

Color

Cotes superiors

Màxime

Mínime

Orientació pendent

Potència

Igual a

Cobreix

Farceix

Talla

104

Recolza

Es lliura

En contacte

Cobert per

Farcit per

103

Tallat per

Se li recolza

Se li lliura

Observacions:

Retall per a la construcció, mitjançant la tècnica de l'encofrat perdut, el mur UE 103

Interpretació:

Retall de construcció del mur UE 103

Datació

Criteri datació

Foto/ Diapo.

Recull mostres

Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		113
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
	Pedrera	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
TERRA + PEDRES		
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	SOLTA	MARRÓ-GRIS

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		-	
			Potència

Igual a	En contacte
Cobreix 111	Cobert per 101
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat de matriu força sorrenca que vam poder documentar als sondeigs RP2, RP3, RP4, RP6, RP7, RP8, RP9, RP17, RP19 i RP20. Al sondeig RP6 aquest estrat cobria el nivell geològic de la zona

Interpretació:	
Al sondeig RP19 vam poder associar material contemporani a aquest estrat, cosa que el situa com un estrat d'aportació abocat durant el segle XX	
Datació	Crèteri datació

Foto/ Diapo.	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		114
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
RP1	Pedrera	NEGATIVA: retall		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text"/>	-	Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per
Farceix	Farcit per 115
Talla 102, 103, 104, 111	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Retall per a la construcció d'un servei contemporani documentat al sondeig RP1

Interpretació:	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="116"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text" value="Aparcament"/>	<input type="text" value="Escola"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text" value="COMPACTACIÓ ALTA"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>	Potència	<input type="text" value="15 cm"/>

Igual a	En contacte
Cobreix <input type="text" value="117"/>	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat de circulació de l'aparcament de vehicles de visitants que està ubicat dins l'escola, davant de l'edifici d'Administració

Interpretació:	
Nivell circulació actual aparcament visites escola	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		117
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
Aparcament	Escola	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	COMPACTACIÓ MITJA	

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		-	
			Potència

Igual a	En contacte
Cobreix 111	Cobert per 116
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat de reompliment que contenia materials antròpics pertanyents clarament al segle XX

Interpretació:	
Estrat de reompliment molt possiblement relacionat amb la construcció de les edificacions actuals de l'escola i amb l'arranjament dels terrenys circumdants	
Datació	Crileri datació

Foto/ Diapo.	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="118"/>	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
<input type="text" value="Entrada vianants"/>	<input type="text" value="Escola"/>	<input type="text" value="ESTRAT: de colmatació"/>			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>	Potència	<input type="text" value="15 cm"/>

Igual a	En contacte
Cobreix <input type="text" value="119"/>	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Nivell de circulació actual de la zona que se situa entre l'entrada de vianants i l'entrada de vehicles de l'escola, ambdues a l'avinguda de la Mare de Déu de Lorda

Interpretació:	
Nivell de circulació de sauló compactat	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="119"/>	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
<input type="text" value="Entrada vianants e"/>	<input type="text" value="Escola"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>	Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix 111	Cobert per 118
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat d'aportació antròpica que contenia força material constructiu d'època moderna-contemporània i alguns fragments de material d'època romana

Interpretació:	
Estrat de nivellament / reompliment que molt possiblement es troba en relació amb la construcció de l'escola.	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16 - C		120
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
Entrada vianants e	Escola	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
		RUNA
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	SOLTA	

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		-	
			Potència

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat aportat en època recent per tal de formar el talús ajardinat que hi ha al costat nord d'aquesta zona, adossat a la roca natural que hi aflora.

Interpretació:			
Estrat de formació contemporània en relació a la construcció o arranament de l'escola Betània-Patmos			
Datació		Criteri datació	

Foto/ Diapo.		☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	
--------------	--	---	------------------	--

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		121
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
Sud pista gespa art	Escola	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	COMPACTACIÓ MITJA	

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		-	
			Potència

Igual a	En contacte
Cobreix 122, 123	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat superficial vegetal que se situa a l'àrea enjardinada que hi ha al sud de la pista de futbol de gespa artificial

Interpretació:	
Estrat relacionat amb l'arranjament d'aquesta zona enjardinada de l'escola, en època molt recent	
Datació	Crèteri datació

Foto/ Diapo.	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		122
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
Sud pista gespa art	Escola	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
Posició	Dimensions	Orientació
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
	SOLTA	

	Màxime	Mínime	Orientació pendent
Cotes superiors		-	
			Potència

Igual a	En contacte
Cobreix 123	Cobert per 121
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat que contenia abundants deixalles, especialment de plàstic, detectat al sondeig RE10.

Interpretació:			
Datació		Criteri datació	

Foto/ Diapo.		☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	
--------------	--	---	------------------	--

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="123"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text" value="Sud pista gespa art"/>	<input type="text" value="Escola"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix 111	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat de sauló aportat en relació a la construcció de la zona enjardinada al sud de la pista de gespa artificial de l'escola

Interpretació:			
Datació	<input type="text"/>	Criteri datació	<input type="text"/>

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
BARCELONA		Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C		124
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
Zona enjardinada a	Escola	ESTRAT		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	COMPACTACIÓ MITJA	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text"/>	-	Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix 125	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat superficial vegetal d'aquesta àrea enjardinada situada entre l'edifici destinat als alumnes de primària i l'edifici destinat a ESO

Interpretació:	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="125"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text" value="Zona enjardinada a"/>	<input type="text" value="Escola"/>	<input type="text" value="ESTRAT"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix 126	Cobert per 124
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Estrat d'aportació contemporani relacionat amb la construcció dels edificis actuals de l'escola i l'enjardinament d'aquesta àrea

Interpretació:			
Datació	<input type="text"/>	Criteri datació	<input type="text"/>

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="126"/>	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
<input type="text" value="Zona enjardinada a"/>	<input type="text" value="Escola"/>	<input type="text" value="ESTRUCTURA: indeterminada"/>			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>		Potència <input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per <input type="text" value="125"/>
Farceix	Farcit per
Talla	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
<input type="text" value="Estructura indeterminada de formigó de la que vam documentar una cantonada."/>

Interpretació:	
<input type="text" value="Òbviament està relacionada amb la construcció de l'escola, si bé no podem atribuir-li una funcionalitat concreta. Possiblement serveix de base a aquesta zona enjardinada o està en relació a algun dels edificis propers"/>	
Datació <input type="text"/>	Criteri datació <input type="text"/>

Foto/ Diapo. <input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra: <input type="text"/>
-----------------------------------	---	---------------------------------------

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE	
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="127"/>	
Zona/ àmbit	Sector	Definició			
<input type="text" value="RP12"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="NEGATIVA: retall"/>			

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

		Orientació pendent	<input type="text"/>
	Màxime	Mínime	
Cotes superiors	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>
		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla 111	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Retall efectuat a l'estrat geològic per tal de construir el mur UE 107

Interpretació:			
Datació	<input type="text"/>	Criteri datació	<input type="text"/>

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

Població/ Terme municipal:

BARCELONA

Àrea arqueològica/ Jaciment:

Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16 - C

UE

128

Zona/ àmbit

RP14

Sector

Pedrera

Definició

NEGATIVA: retall

Comp. geològica

Comp. orgànica

Comp. artificial

Posició

Dimensions

Orientació

Tamany

Consistència/ Compactació

Color

Cotes superiors

Màxime

Mínime

Orientació pendent

Potència

Igual a

Cobreix

Farceix

Talla

111

Recolza

Es lliura

En contacte

Cobert per

Farcit per

Tallat per

Se li recolza

Se li lliura

Observacions:

Retall construcció UE 108

Interpretació:

Datació

Criteri datació

Foto/ Diapo.

Recull mostres

Tipus de mostra:

Població/ Terme municipal:		Àrea arqueològica/ Jaciment:		UE
<input type="text" value="BARCELONA"/>		<input type="text" value="Av. Mare de Déu de Lorda, 2-16 - C"/>		<input type="text" value="129"/>
Zona/ àmbit	Sector	Definició		
<input type="text"/>	<input type="text" value="Pedrera"/>	<input type="text" value="NEGATIVA: retall"/>		

Comp. geològica	Comp. orgànica	Comp. artificial
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Posició	Dimensions	Orientació
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Tamany	Consistència/ Compactació	Color
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	Màxime	Mínime	Orientació pendent	<input type="text"/>
Cotes superiors	<input type="text" value="-"/>		Potència	<input type="text"/>

Igual a	En contacte
Cobreix	Cobert per
Farceix	Farcit per
Talla 111	Tallat per
Recolza	Se li recolza
Es lliura	Se li lliura

Observacions:
Retall constucció fonamentació UE 109

Interpretació:			
Datació	<input type="text"/>	Criteri datació	<input type="text"/>

Foto/ Diapo.	<input type="text"/>	☐ Recull mostres	Tipus de mostra:	<input type="text"/>
--------------	----------------------	---	------------------	----------------------

ANNEX 5. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

INVENTARI DE MATERIALS:

Intervenció arqueològica a l'avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16

Codi MUHBA 086/ 09

UE	Nº INV.	PRODUC CIÓ	FORMA	TIPOLOGIA	INF.	VORES	BASES	NANCES	ALTRES	TÈCNICA	ACABAT INTERN	ACABAT EXTERN	Nº MINIM	Nº TIPOL.	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
103	1	13404	FIN		1					TO						Fragment informe que fa molt difícil atribuir-li una cronologia concreta
104	1-2	50015			7	3				MO					Època romana	Fragments de tegula romana que tenen com a característica principal una pasta molt grollera amb molt desgreixant
104	3	50005				1				MO						Fragment d'imbrex
106	1	14201	ESC				1			TO	VI	VI			Final s.XV- mitjan s.XVII	Fragment, possiblement d'una escudella que pensem que pertany a la producció catalana de reflex metàl·lic tot i que, en aquest cas, sembla que s'ha perdut el reflex
119	1	14003	GIB			1				TO	VI				Medieval - moderna	Fragment de gibrell vidrat marró a la cara interna
119	2	14003	FIN		1					TO		VI			medieval- contemporània	fragment de molt petites dimensions que presenta un vidrat verd a la part externa (part interna està trencada).
119	3	50015			1					TO					Època romana	Possible fragment de tegula romana
119	4	50003							1						Època romana	Tros d'estuc pintat en vermell sense cap decoració

CODIS D'INVENTARI DE MATERIALS

CERÀMICA

1. CLASSIFICACIÓ

11000	Prehistòrica	13120	paleocristiana grisa
11001	Neolítica	13121	paleocristiana ataronjada
11050	del Coure	13122	<i>late Roman C</i>
11100	del Bronze	13123	produccions orientals (Corintia)
11101	del Bronze antic	13124	vidriada romana
11102	del Bronze mig	13125	imitacions Clara D
11103	del Bronze final	13126	paleocristiana pintada
12000	Protohistòrica sense determinar	13150	parets fines indeterminades
12001	fenopúnica indeterminada	13151	parets fines itàliques
12002	fenopúnica engalba vermella	13152	parets fines d'Aco
12003	fenopúnica engalba negra	13153	parets fines sudgàl·liques
12004	fenopúnica comuna	13154	parets fines "clofolla d'ou"
12005	grega d'occident	13155	parets fines hispàniques
12050	roja a torn	13156	imitacions parets fines
12051	engalba roja	13200	llàntia indeterminada
12052	pintada	13201	llàntia grega
12053	comuna ibèrica	13202	llàntia republicana
12054	grisa de la costa catalana	13203	llàntia republicana vernis negre
12055	grollera	13204	llàntia imperial
12056	grans recipients d'emmagatzematge	13205	llàntia imperial de volutes
13000	Món Clàssic sense determinar	13206	llàntia imperial de disc
13001	grega indeterminada	13207	llàntia imperial de canal
13002	<i>buchero nero</i>	13208	llàntia africana
13003	àtica figures negres	13209	llàntia africana paleocristiana
13004	àtica figures vermelles	13210	llàntia africana ARS
13005	àtica vernis negre	13250	comuna oxidada
13006	taller de les petites estampetes	13251	comuna reduïda
13007	taller de Rhode	13252	comuna reduïda baix-imperial
13008	taller de Nikia-Ion	13253	comuna engalba blanca
13009	taller pàteres 3 palmetes radials	13254	comuna engalba negra
13050	campaniana/vernís negre indeterminada	13255	comuna engalba vermella
13051	precampaniana	13256	comuna roig pompeïa
13052	campaniana A	13257	comuna itàlica
13053	campaniana A tardana	13258	comuna africana de cuina
13054	campaniana B	13259	comuna emporitana oxidada
13055	campaniana B-oïde	13260	comuna de cuina acurada
13056	campaniana C	13261	imitacions comuna africana
13057	campaniana emporitana	13262	comuna bescuitada
13058	etrusca vernís negre	13263	ceràmica comuna de Lipari
13059	imitacions campanianes	13264	ceràmica daurada
13060	vernís negre púnic	13265	ceràmica eivissenca tardo antiga
13100	<i>terra sigillata</i> indeterminada	13266	ceràmica de Pantelleria
13101	<i>presigillata</i>	13267	ceràmica itàlica tardo antiga
13102	T S precoç	13300	àmfora indeterminada
13103	T S aretina	13301	àmfora massaliota
13104	T S itàlica	13302	àmfora fenopúnica
13105	T S tardo-itàlica	13303	àmfora ebusitana
13106	T S sudgàl·lica	13304	àmfora romana
13107	T S marmorata	13305	àmfora greco-itàlica
13108	T S hispànica	13306	àmfora itàlica
13109	T S hispànica tardana	13307	àmfora gàl·lica
13110	T S hispànica indeterminada	13308	àmfora hispànica
13111	T S africana A	13309	àmfora bètica
13112	T S africana A/D	13310	àmfora de la Tarraconense
13113	T S africana A/C	13311	àmfora lusitana
13114	T S africana C	13312	àmfora africana
13115	T S africana D	13313	àmfora oriental
13116	T S africana indeterminada	13314	suports d'àmfores
13117	imitacions T S hispànica	13315	amforiscs
13118	T S clara B	13316	disc terra cuita
13119	T S lucente	13317	taps
		13318	fragments vasos retallats
		13319	altres accessoris
		13320	dòlia
		13321	àmfora ròdia
		13322	àmfora coríntia
		13323	àmfora Samos
		13400	comuna a torn oxidada època indeterminada
		13401	comuna a mà oxidada època indeterminada
		13402	comuna a torn reduïda època indeterminada

Intervenció arqueològica

Avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

GOUD.	Goudineau	PASC.	Pascual	canelobre	CAN
H.	Hayes	RIG.	Rigoir	cassola	CSS
HALT.	Haltern	RITT.	Ritterling	cassola patina cendrosa	CSC
HERM.	Hermet	SAL.	Salomonson	càntir	CAT
		SPT.	Spitzer	catúfol	CAF

4. FORMA

(Per a materials no classificats tipològicament. Bàsicament, ceràmiques prehistòriques, medievals i modernes)

Ceràmica a mà:

bol/vas carenat	BCA
bol/vas cilíndric	BCI
bol/vas bitroncocònic	BBT
bol/vas troncocònic	BTR
bol/vas el·líptic	BEL
bol/vas globular	BGL
bol/vas globular amb coll	BGC
bol/vas geminat	BGE
bol/vas múltiple	BMU
bol/vas ovoide	BOV
bol/vas perfil en S	BPS
bol/vas semiesfèric	BSE
bol/vas subesfèric	BSU
bol/vas semiesfèric	
o subesfèric de vora exvasada	BSS
copa	COP
cullera	CUL
formatgera	FOR
forma indeterminada	FIN
fragment retallat no perforat	FRN
fragment retallat perforat	FRP
gresol	GES
paleta	PAL
plat carenat	PCA
plat/tapadora	PLT
plata	PLA
suport	SOP
tassa	TAS

Ceràmica a torn:

Ceràmica grega:

alabastró	ALA
àmfora	AMF
<i>aryballos</i>	ARY
<i>hydria</i>	HYD
<i>kalathos</i>	KAL
<i>kratera calze</i>	KCA
<i>kratera campana</i>	KCP
<i>kratera columnes</i>	KCO
<i>kratera volutes</i>	KVO
<i>kylix</i>	KYL
<i>lebes</i>	LEB
<i>lekythos</i>	LEK
<i>oinochoe</i>	OIN
<i>pelike</i>	PEL
<i>skiphos</i>	SKI
<i>stamnos</i>	STA
ungüentari bulb	UBU
ungüentari fusiforme	UFU
ungüentari	UGU

Ceràmica clàssica, medieval i moderna:

abeurador	ABE
ampolla	AMP
baci	BAC
barral	BLN
bol	BOL

cassola	CSS
cassola patina cendrosa	CSC
càntir	CAT
catúfol	CAF
colador	COL
copa	COP
coffi	COS
cremaperfums	CRP
cubell	CUB
escalfeta	ESF
escudella	ESC
escudella d'orelletes	EOR
fogó	FOG
formes amb abocador	FAB
formes obertes	FOB
formes tancades	FTA
forma indeterminada	FIN
fruiter	FRU
gerra	GER
gerreta	GET
gerro	GRR
gibrell	GIB
got	GOT
greixonera	GRE
guardiola	GUA
llàntia cassola i bec pessigat	LCB
llàntia peu alt	LPA
llàntia piquera	LPI
llumenera	LLU
menjadora	MEN
mesura	MES
morter	MOR
motlle	MOT
motlle <i>sigillata</i>	MSG
olla	OLL
olla patina cendrosa	OPC
orsa	ORS
pàtera	PTT
plat	PAT
plat d'ala	PDA
plat/tapadora	PTA
plat/tapadora vora fumada	PTF
plata	PLA
plat tallador	PTL
poal	POA
pot	POT
pot de farmàcia	PFA
rentamans	REN
safata	SAF
saler	SLR
salsera	SAL
servidora	SEV
setrill	SET
sitra	SIT
suport	SOP
suport d'anell	SAN
suport rodet	SRD
tallador	TAL
tapadora	TAP
tassa	TAS
tenalla	TEN
test	TES
tinter	TIN
tupí	TUP
urna	URN
xocolatera	XOC

Material ceràmic no recipient (codi classificació 15000):

artefacte no definit	AND
bola	BLA
cilindres de forn	CFO

Intervenció arqueològica

Avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

cuny de forn	CYF	mamellons	MA
dena	DEN	mangra	MG
figura antropomorfa	FAN	motlle	MO
figura zoomorfa	FZM	mugró	MU
fragment d'argila indeter.	FAI	ondulació en vora	OV
fusaiola	FUS	perforada	PF
joguina	JOG	pessigada	PE
màscara	MAS	pintada	PI
pes teler circular	PTC	pintada blanca	PB
pes teler oval	PTO	pintada negra	PN
pes teler rectangular	PTR	pintada roja	PR
pes teler indeterminat	PTI	pintada roig-marronós	PM
pes teler troncocònic	PTT	policroma	PP
pipes	PIP	pseudoexcisa	PS
placa	PLC	rodeta	RO
placa foradada	PFD	vernís roig	VR
rodet	ROD		
tres peus terrisser	TPT		
disc circular terrisser	DCT		
suport llar de foc	SLF		
peça circular foradada	PCF		
5. TÈCNICA		7. PASTA	
a mà	MA	grollera oxidada	GO
a torn	TO	grollera reduïda	GR
a torn lent	TL	grollera mixta	GM
a motlle	MO	acurada oxidada	AO
motlle cistelleria	MC	acurada reduïda	AR
engalzar	EN	acurada mixta	AM
indeterminada	IN	acurada bescuitada	AB
		grollera bescuitada	GB
		bescuitada	BE
		caolinitica	CA
6. DECORACIÓ		8. ACABATS	
acanalada	AC	allisat	AL
aiguada	AG	allisat amb fang	AF
aplicació	AL	arenós	AR
aplicació metàl·lica	AM	brunyit	BR
aplicació pasta blanca	AB	encastació de fang	EF
aplicació pasta roja	AR	engalbat	EN
aplicació pedres	AP	esmatat	EM
baquetons	BA	espatulat	ES
barbotina	BB	estriat	ET
bigoti	BI	marques terrisser	MT
botons	BO	pàtina cendrosa	PC
calada	CA	pentinada	PE
cordons digitacions	CD	pintat	PI
cordons incisió	CI	rugós	RU
cordons impressió	CM	<i>strice</i>	ST
cordons llisos	CL	vernissat	VE
cordons pessigats	CP	vidriat	VI
ditada	DI		
esgrafiada	ES	METALL	
excisa	EX		
impresa canya/os	IO	1. CLASSIFICACIÓ	
impresa cardial	IC	20000	indeterminat
impresa cistelleria	IL	20001	bronze
impresa digitada	ID	20002	ferro
impresa espàtula	IE	20003	plata
impresa estampillada	IS	20004	or
impresa pinta	IP	20005	plom
impresa punxó	IX	20006	aliatges diversos
impresa puntillada	IA	20007	altres metalls
impresa raspallada	IR	20008	coure
impresa teixit	IT		
impresa unglada	IU		
impressió fent incisió	IM	2. FORMA	
impressions diverses	IF		
incisa	IN	agulla	AGU
incisa pintada	NP	agulla de cap	AGC
llengueta	LL	alabarda	ALB

Intervenció arqueològica

Avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

àncora	ANC	VIDRE	
anell	ANL		
anella	ANE	1. CLASSIFICACIÓ	
arracada	ARR		
arreu de cavall	ARC	30000	vidre
artefacte indeterminat	ATI	30001	pasta vitria
ast	AST	30002	cristall
bala	BAL	30003	escòria
barra	BRR		
bola/boleta	BLT		
bomba	BOM	2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT	
botó	BOT		
braçalet	BRA	sense forma	SF
braser	BRS	sense definir	SD
cadena	CAD	perfil sencer	PS
clau	CLA	vora	VO
dena	DEN	nansa	NA
destral	DRT	arrencament nansa	CO
diadema	DMA	carena	CR
didal	DID	llavi	LL
elements de carro	ECR	fons	FO
elements religiosos	ERE	peu	PE
enformador	ENF	pivot	PI
escarpa	EPA	bec	BE
escòria	ESR	pom/agafador	AG
escultura	ESC	escòria	ER
escut	EST	boca	BO
espasa	ESP		
falcata	FAL	4. FORMA	
fibula indeterminada	FBI		
fibula anular	FAN	fragment no definit	VIN
fibula d'apèndix caudal	FAC	ampolla	AMP
fibula de bucle	FBU	amforisc	VAF
fibula de naveta	FNA	barreta	BAR
fibula de pivot	FPV	bol	BOL
fibula doble ressort	FDR	camafeu	VCS
fib. indígena de colze	FIC	copa	COP
fibula peu alt	FPA	dena	DEN
figura antropomorfa	FAN	element construcció	VEC
figura zoomorfa	FZM	element d'ús funerari	VEF
fil/frag. riscle		element d'ús personal	VEP
/anell/braçalet	FFR	flascons	VFL
frontissa	FTS	gerra	GER
ganivet	GNV	plat	PAT
gera	GER	plata	SET
gobelet	GOB	ungüentari	UGU
llingot	LIN	vas	VAS
mirall	MRL		
moneda	MON	5. TÈCNICA	
pectoral	PEC		
penjant	PJA	realització no definida	ND
pinces	PNC	vidre-mosaic	VM
placa	PLC	motlle decorat	MD
pondius	PON	motlle baix relleu	MB
punta fletxa	PFL	motlle volum rodó	MR
punta llança/javelina	PLJ	poliment	VL
punxó	PNX	tallat	VT
punyal	PNY	gravat	VG
serra	SER	amb aplicacions	VA
sivella	SIV	fondi d'or	VO
vas	VAS	pintat	VP
xinxeta	XIN	bufat	VG
5. TÈCNICA			
forja	FJ	MATERIAL LÍTIC	
fosa	FS		
cisellar	CS	1. CLASSIFICACIÓ	
repussar	RP		
calat	CL	40000	indeterminat
		40001	sillex
		40002	quars

Intervenció arqueològica

Avinguda Mare de Déu de Lorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

40003	jaspi
40004	granit
40005	sorrenca
40006	volcànic
40007	micaesquist
40008	calcària
40009	marbre
40010	alabastre
40011	conglomerat
40012	traverti
40013	pissarra
40014	pedres precioses
40015	minerals
40016	fòssils
40017	rierencs
40018	calcària

4. FORMA

pedra tallada no retocada ascla	ASC
pedra tallada no retocada fulla	FLL
pedra tallada no retocada rebuig	REB
nucli fragmentat	FNU
nucli amb còrtex	NCO
nucli sense còrtex	NSC
pedra retocada perforador	PF
pedra retocada gratador	GRA
pedra retocada rascadora	RAS
pedra retocada làmina de dors	LDO
pedra retocada làmina retocada	LRE
pedra retocada punta de dors	PDO
pedra retocada punta (retoc simple)	PUN
pedra retocada geomètric	GEO
pedra retocada denticulat	DNT
pedra retocada truncadura	TRU
pedra retocada punta de fletxa	PFL
pedra retocada osca	OSC
pedra polida cisell	CIS
pedra polida destrat	DTA
allisador	ALS
àncora	ANC
anell	ANE
artefacte indeterminat	ATI
artefacte no definit	ATD
baix relleu	BAR
bala	BAL
bola	BLA
braçalet	BRA
braçalet d'arquer	BÇA
cassoleta	CTA
dena	DEN
enformador	ENF
escultura	ESC
figura zoomorfa	FZM
figura antropomorfa	FAN
gresol	GES
inscripció	INS
mà de molí	MMO
molí barquiforme	MBA
molí (roda)	MOL
morter	MOR
motlle de fundició	MFU
peça circular foradada	PCF
peça circular no perforada	PCN
pedestal	PED
penjant	PJA
placa	PLC
placa decorada	PDC
placa foradada	PF
punyal	PNY
sarcòfag	SAR

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

1. CLASSIFICACIÓ

50000	alabastre
50001	sorrenca
50002	elements ceràmics
50003	estuc / arrebossat
50004	fusta
50005	imbrex
50006	indeterminat
50007	maó
50008	marbre
50009	morter
50010	mosaic
50011	tessel·les
50012	<i>opus signinum</i>
50013	pintura / estuc pintat
50014	rajoles
50015	tegula
50016	tegula "mammata"
50017	tegula de suports
50018	terracotes
50019	tovots / tapial
50020	cornisa
50021	columna
50022	capitell
50023	carreu
50024	antefix
50025	canonada
50026	gàrgola
50027	<i>tubuli</i>
50028	teula vidriada
50029	teula
50030	rajola blanca i blava (XVI)
50031	rajola blanca i blava moderna (XVII-XVIII)
50032	rajola policroma (XVIII-XIX)
50033	rajola policroma anterior al s.XVIII
50034	rajola blanca i blava anterior al s.XVIII
50035	canaló
50036	motllura
50037	rajola vidriada
50038	toixana

MATÈRIA ORGÀNICA

1. CLASSIFICACIÓ

60000	Matèria orgànica general
60001	os
60002	ivori
60003	closta
60004	fusta treballada
60005	teixit
60006	cuiro
60007	vegetals
60008	paper
60050	restes antropològiques
60051	macrofauna
60052	microfauna
60053	fauna aquàtica
60054	malacofauna
60055	fusta no treballada
60056	carbó
60057	granes
60058	fauna terrestre no definida

Intervenció arqueològica

Avinguda Mare de Déu de Llorda, 1-3, 2-16
Barcelona, el Barcelonès

4. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap	AGC
agulla o punxó	AOP
ampolla	AMP
anell	ANE
aplic	APL
artefacte d'os/petxina /ivori	OPI
artefacte no definit	AND
beina	BEI
bossa	BSA
botó	BOT
braçalet	BRA
caixa	CXA
calçat	CÇA
cistell	CTL
cistelleria	CIS
corda	CDA
corn tallat	COT
cullera	CUL
cullereta tocador	CUT
dau	DAU
dena	DEN
dent decorada	DTD
dent perforada	DTP
diari	DIA
enformador	ENF
espàtula	EPT
falange decorada	FLD
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fitxa de joc	FIJ
frontissa	FTS
fus	FUS
fusta frag. indeterminada	FFI
fusta construcció naval	FCN
fusta construcció	FCO
ganxet	GAN

màneg	MEC
marcador	MCD
penjant	PJA
petxina frag. polida	FOP
pinta	PNT
polidor	PUL
punta fletxa	PFL
punxó	PNX
punyal	PNY
raspall	RAS
resquill apuntat	ROA
sabates	SAB
tapadora	TAP
teixit	TXI
ullal porc senglar tallat	UPS

5. TÈCNICA

matèria prima	
sense modificar	MPS
matèria prima	
en procés fabricació	MPF
matèria prima	
modificada	MPM

MOSTRES PER A ANÀLISIS

1. CLASSIFICACIÓ

70000	terra
70001	morter
70002	pedra
70003	metall
70004	carbó(anàlisi antracològica)
70005	pol·len
70006	granes
70007	llavors
70008	carbó (C-14)